

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

(پیوست شماره ۲: ساختار نمونه برنامه درسی)

دانشگاه تهران

برنامه درسی رشته

برنامه‌ریزی شهری

URBAN PLANNING

مقاطع کارشناسی ارشد

بوقاهمه‌ریزی شهری / ۳

تهیه کنندگان

عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر پارسا ارباب
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر محمد مهدی عزیزی
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر فرشاد نوریان
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر حمیدرضا پارسی
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر مرتضی هادی جابری مقدم
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر شهاب الدین کرمانشاهی
عضو هیات علمی گروه طراحی شهری دانشکده شهرسازی	دکتر شمین گلخ
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر ندا معیریان
عضو هیات علمی گروه برنامه‌ریزی و مدیریت شهری دانشکده شهرسازی	دکتر مژگان طاهری تفتی

دانشگاه
تهران
کالج هنرهای زیبا

University of Tehran
College of Fine Art

۵	۹۱۰۲۹۹۰۴۱	برنامه ریزی شهری	مریم محمودی	۳۲
۵	۹۱۰۲۹۹۰۴۴	برنامه ریزی شهری	سیداحسان مینی	۳۳
۵	۹۱۰۲۹۹۰۴۵	برنامه ریزی شهری	نیروآنا نادری	۳۴
۵	۹۱۰۲۹۹۰۴۸	برنامه ریزی شهری	محمد رضا باسندی	۳۵
۵	۹۱۰۲۹۹۰۳۰	برنامه ریزی شهری	ناهیده حاکمیور بازخانه	۳۶
۵	۹۱۰۲۹۹۰۲۰	برنامه ریزی شهری	عرفان قربانی قمی	۳۷
۵	۹۱۰۲۹۹۰۳۵	برنامه ریزی شهری		

(۸) با عنایت به مذاکرات شفاهی دانشجویان ذیل با معاونت محترم آموزشی دانشگاه تهران با تقدیم مرخصی بدون سنتوات برای ترم ۴ (تبیسمال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۰) خانمه فرزانه ایپیکچی شماره دانشجویی ۹۱۰۲۹۹۰۰۸ و رضوان صالحی به شماره دانشجویی ۹۱۰۲۹۹۰۳۰ و نیز ترم دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به شماره بردیس قانونی ورودی سال ۹۹ (تبیسمال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹) به شماره دانشجویی ۹۱۰۲۹۹۰۳۴ به دلیل اینلا به کووید موافق شد.

شماره:
تاریخ:
بیوگرافی:

بسمه تعالیٰ

صور تجلیسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹

شورای عمومی دانشکده شهرسازی

جلسه شورای عمومی دانشکده شهرسازی باحضور اعضای هیئت علمی دانشکده در ساعت ۱۰ صبح روز موشیه ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ تشکیل و موضوعات ذیل مورد بحث و تصمیمات لازم به شرح زیر اتخاذ گردید:

(۱) برنامه‌های بازنگری شده چهار گرایش مختلف ارشد دانشکده مورد بحث قرار گرفت و تمویل شد. مقرر گردید از بین دروس اختیاری گرایش‌های مختلف از اینه دروس ملولی صورت پذیرد که دانشجویان از بین دروس اختیاری از اینه شده در طول دوره ایش، سه درس اختیاری بین رشته‌ای و سه درس انتخابی اختصاصی رشته را انتخاب نمایند.

(۲) کمیته بازنگری دوره دکتری پیشنهادات خود را در زمینه آزمون جامع دکتری مطرح کرد و مقرر شد که از سال ۱۴۰۲ بین زمان اعلام سوال‌ها برای دانشجویان و تحويل باشخ‌ها، دانشجویان یک هفته فرستاده باید تهیه جواب خود داشته باشند و سپس یک مصاحبه شفاهی نیز از داشتو بعمل آورده شود.

(۳) دوره‌های آموزش آزاد دانشکده از استفاده ۱۴۰۱ به قرار زیر برگزار خواهد شد:

- دوره تحلیل اماراتی مقدماتی برای شهرسازی و معماران با استفاده از ترم افزار R، ۱۸ ساعت. شهریه ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- کارگاه تحلیل ادادهای شهری، سه‌رس دکتر مهدی پیش‌نیا، ۱۲ جلسه، شهریه ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- دوره مبانی حقوقی برای شهرسازی و معماران، مدرس اقای دکتر جواد حداد، ۱۸ جلسه، شهریه ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

برای دانشجویان دانشگاه تهران ۵۰ درصد و دانشجویان سایر دانشگاه‌ها و دانش‌آموختگان دانشگاه تهران ۲۰ درصد تخفیف درنظر گرفته خواهد شد.

(۴) موضوع پذیرش دانشجوی استعداد درخشان در دوره دکتری دانشکده شهرسازی مورد بحث قرار گرفت و مقرر شد که یک ظرفیت در سال برای پذیرش دانشجوی استعداد درخشان فقط از فارغ‌التحصیلان دانشگاه تهران در صورت تایید صلاحیت متفاوتی در دانشکده شهرسازی درنظر گرفته شود.

(۵) مقرر گردید موسایم رونمایی کتاب اعضاء هیأت علمی حال و گذشته دانشکده، آقایان دکتر عزیزی، دکتر طبیبیان، مهندس سعیدی نیما و دکتر رضوانی نراقی از هفته دوم تیمسال دوم ۱۴۰۲ برگزار شود.

جدول تغییرات

در برنامه بازنگری شده	در برنامه قبلی	ردیف
کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی	کارگاه برنامه‌ریزی شهری (۱)	.۱
کارگاه طرح‌های توسعه شهری	کارگاه برنامه‌ریزی شهری (۲)	.۲
توسعه در ایران معاصر	شهر و شهرسازی معاصر ایران	.۳
ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست	ارزیابی اثرات توسعه	.۴
آینده‌پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی	برنامه‌ریزی راهبردی	.۵
برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای	برنامه‌ریزی و طراحی زیرساخت‌ها	.۶
سیستم اطلاعات مکانی پیشرفته	GIS بعدی GIS پیشرفته	.۷ .۸
فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری	مدیریت شهری	.۹
حقوق و قوانین شهری	حقوق شهری	.۱۰
تدوین طرح تحقیقی و پایان نامه	روش تحقیقی و تدوین پایان نامه	.۱۱
برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی	-	.۱۲
ارزیابی توان اکولوژیک	-	.۱۳
فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره	-	.۱۴
اقتصاد سیاسی فضا	-	.۱۵
تاب آوری شهری	-	.۱۶
روش شناسی پژوهش	-	.۱۷
کارگاه شهرسازی پیشرفته	-	.۱۸
حکمرانی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه	-	.۱۹
مدل‌های تحلیل آماری	-	.۲۰
نوآوری شهری و شهر هوشمند	-	.۲۱
تحلیل سیاست شهری	-	.۲۲
مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری شهری	-	.۲۳
تحلیل داده‌های شهری	-	.۲۴
تحقیق‌پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای	-	.۲۵
اقتصاد شهری و مدیریت مالی	-	.۲۶
بوم‌شناسی شهری	-	.۲۷
کارورزی در برنامه‌ریزی شهری (آموزش محور)		.۲۸
	اخلاق حرفه‌ای در شهرسازی	.۲۹

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، دوره‌ای است که طی آن، دانش لازم برای پرداختن به مباحثی همچون مطالعه و تحلیل شرایط شهرها و سکونتگاه‌های شهری و متعاقباً تصمیم‌گیری درباره توسعه پایدار آن‌ها و تحقق شرایطی بهتر به واسطه سیاستگذاری شهری و تهیه طرح‌های توسعه شهری کسب می‌گردد.

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی شهری در دانشگاه تهران به گونه‌ای تدوین شده است که دانش‌آموخته این رشته، بتواند در شرایط و زمینه‌های مختلف و متنوعی، در کنار برنامه‌ریزان منطقه‌ای، طراحان شهری، مدیران شهری، معماران، جامعه‌شناسان، اقتصاددانان، جمعیت‌شناسان و دیگر حرفه‌های مرتبط، فعالیت کند. براین اساس، طول دوره، چهار نیمسال تحصیلی است و دانشجویان موظف به گذراندن ۳۰ واحد واحد درسی هستند. دوره به صورت تمام وقت است و درس‌ها و کارگاه‌ها در تمام روزهای هفته تدریس می‌شود. پس از گذراندن دوره تحصیلی، دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری توانایی آن را می‌باشد که در فرآیند برنامه‌ریزی و بهبود شرایط زیست شهرها و مناطق شهری، موثر واقع شده و با مشارکت در تهیه طرح‌های توسعه شهری و ناظرت بر اجرا آن‌ها، در فرآیند شهرسازی کشور، به ایفای نقش پردازند. دانش‌آموختگان این رشته می‌توانند در نهادهای مختلف شهرسازی کشور از جمله ادارات و سازمان‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها، دفاتر فنی استانداری‌ها و همچنین دفاتر مهندسین مشاور، به فعالیت پردازند.

ب) اهداف

دوره کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، تربیت نیروی انسانی لازم را برای تحلیل سیاست شهری، حمل و نقل شهری، اقتصاد شهری و تاب‌آوری شهری هدفگذاری می‌کند. انتظار می‌رود دانش‌آموخته این رشته بتواند با تحلیل مسایل شهری و ارزیابی سیاست‌ها و برنامه‌ها، به هدایت و کنترل توسعه مراکز جمعیتی و همچنین اخذ تصمیمات عقلانی و متکی بر مشارکت همه بهروران اعم از شهر و ندان، سازمان‌های دولتی و غیردولتی در حوزه‌های کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی، پردازد. نگرش جامع به سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری و نیز تدوین اهداف یکپارچه اقتصادی، اجتماعی و زیستمحیطی، در رأس برنامه‌ریزی شهری قرار دارند. تحقق این اهداف، نیازمند ارزیابی نتایج و تبعات سیستم‌های شهری برای تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی بوده که خود منتج از تحولات اساسی در سازمان و تشکیلات برنامه‌ریزی شهری است. این چنین، رشته برنامه‌ریزی شهری، هم‌زمان با توجه به تغییر شرایط در نظام‌های شهری و منطقه‌ای، بر آموزش این دانش با توجه به اصل بومی‌سازی و ارزشمندی تاکید دارد.

پ) اهمیت و ضرورت

در جهان بیش از پیش شهری شده و در حال شهری شدن، برنامه‌ریزی شهری به عنوان یک تخصص حرفه‌ای و یک دانش تخصصی، جایگاه مهمی در کنار دیگر تخصص‌های حوزه شهرسازی یافته است. این اهمیت، منتج از حاد شدن و پیچیده‌تر شدن مسائل گوناگون شهرها و هم‌زمان، حاصل تلاش برنامه‌ریزان برای فعال‌تر و غنی‌تر کردن دانش خود به منظور پاسخگویی مؤثرتر به نیازهای روزافزون جوامع کنونی در ارتباط با شهرها و محیط‌های انسان ساخت بوده است. بی‌شک همچون هر حوزه تخصصی دیگر که تحقق اهدافش با ساختارهای کلان مدیریتی گره می‌خورد، جایگاه برنامه‌ریزی شهری نیز در ایران نیاز به ارزیابی و تدقیق دارد. در این راستا، پویایی و به روزآوری دانشگاه در راستای انجام رسالت خود در توانمندتر کردن حرفة‌مندان برنامه‌ریزی شهری، اهمیت بسیار دارد. بخش عمده‌ای از قوام یافتن این جایگاه و پرورش متخصصینی که با درک تعامل ضروری میان نظر و عمل، توانایی مواجهه با چالش‌های محیط واقعی شهر و نیروها و فرآیندهای تغییر آن را بیند، در دانشگاه رقم می‌خورد.

بازنگری برنامه‌ی آموزشی مقطع کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، در راستای همین ضرورت انجام شده است. در این مسیر، ارزیابی تجربه آموزش و پرورش این رشته در سال‌های گذشته، از خلال نظرسنجی از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و همچنین تعامل

برنامه‌ریزی شهری / ۷

و گفتگو میان اعضای هیأت علمی دانشکده و مرور برنامه‌ی درسی در دانشگاه‌های معتبر جهانی، شکل گرفته است. دانش آموختگان این رشته برای کارآمد بودن در حل و فصل مسائل پیچیده و کاملاً متنوع شهری، نیاز به داشتن مهارت‌ها و دانش تخصصی متنوع تری در مقایسه با دانش آموختگان سایر رشته‌ها دارد. برنامه‌ریزی برای پدیده پیچیده شهر، ابعاد اجتماعی، فنی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی متنوعی داشته و کسب دانش به روز در این ابعاد به علاوه مهارت‌های تخصصی، نیازمند گذراندن گستره بیشتری از واحدهای درسی است. از این رو، راهبرد دانشکده شهرسازی هم‌سو با دانشگاه‌های برتر جهان، ایجاد درک متقابل و همکاری نزدیک و کسب دانش در گرایش‌های مختلف شهرسازی، شامل برنامه ریزی منطقه‌ای، برنامه ریزی شهری، طراحی شهری و مدیریت شهری است. این مهم در برنامه بازنگری با ارائه دروس اختیاری مشترک بین رشته‌ای متعددی عملیاتی شده است.

مواردی که ضرورت تثیت و ارتقا رشته برنامه‌ریزی شهری در ایران را نشان می‌دهند به شرح ذیل می‌باشند:

- افزایش تعداد شهرهای ایران همگام با رشد نرخ شهرنشینی؛
- تداوم رشد جمعیت همراه با تحولات جمعیتی در شهرها؛
- نقش زمین و املاک در توسعه شهری؛
- تاثیرگذاری فناوری‌های جدید بر شهرها، سبک و کیفیت زندگی شهری؛
- افزایش اثرات مخرب توسعه‌های شهری بر محیط زیست؛
- تغییر در نظام‌ها و الگوهای مسکن و سکونت در شهر؛
- شکل‌گیری ضرورت‌های جدید در حوزه شهر و برنامه‌ریزی شهری شامل پایداری، هوشمندی و تاب‌آوری؛
- تغییر در نظام حرکت در شهر، سیستم‌های حمل و نقل شهری و طرح مفاهیمی چون پیاده‌مداری؛

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱)- توزیع واحدها

تعداد واحد		نوع دروس
آموزشی - پژوهشی	آموزش محور	
۶	۶	دروس جبرانی (کمبود)
-	-	دروس پایه
۱۲	۱۲	دروس تخصصی الزامی
۱۴	۱۶	دروس تخصصی اختیاری
۴	۲ (کارورزی)	رساله / پایان‌نامه
۳۰	۳۰	جمع

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه
نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری روش‌های برنامه‌ریزی شهری برنامه‌ریزی کاربری زمین تدوین طرح تحقیق و پایان نامه روش شناسی پژوهش مدل‌های تحلیل آماری تحلیل سیاست شهری تحلیل داده‌های شهری	تفکر انتقادی، ریشه‌یابی و تحلیل مسائل شهری و توسعه‌ای
حمل و نقل و کاربری زمین سیر اندیشه‌های شهرسازی برنامه‌ریزی مسکن سمینار مسائل شهرسازی بهسازی و نوسازی شهری سمینار شهر اسلامی توسعه در ایران معاصر ارزیابی اثرات توسعه ارزیابی توان اکولوژیک بوم‌شناسی شهری تاب آوری شهری فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره اقتصاد سیاسی فضا نوآوری شهری و شهر هوشمند	توانایی مواجهه با چالش‌های محیط واقعی شهر و نیروها و فرآیندهای تغییر آن
آینده‌پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی سیستم اطلاعات مکانی پیشرفته فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی اقتصاد شهری و مدیریت مالی حکمرانی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری شهری	کارآمدی در پاسخگویی موثر به مسائل پیچیده و متنوع شهری متناسب با نیازهای روزافزون جوامع
برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای حقوق و قوانین شهری برنامه‌ریزی مناطق کلانشهری تحقیق پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی کارگاه طرح‌های توسعه شهری کارگاه شهرسازی پیشرفته کارورزی در برنامه‌ریزی شهری (آموزش محور)	مطالعه، تحلیل و تصمیم‌سازی درباره هدایت و کنترل توسعه شهرها و سکونتگاه‌های شهری
برنامه‌ریزی شهرسازی در حرفه و توانمندسازی حرفه‌مندان برنامه‌ریزی شهری	کاربرست دانش شهرسازی در حرفه و توانمندسازی حرفه‌مندان برنامه‌ریزی شهری
نگرش جامع نسبت به سیاست‌های برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری	
مشارکت در سیاستگذاری شهری و تهیی طرح‌های توسعه شهری در فرآیند شهرسازی کشور	

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

- شرایط و ضوابط ورود به دوره بر اساس ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- در صورتی که مدرک دانشجویان در دوره کارشناسی از دیگر رشته‌ها غیر از مهندسی شهرسازی باشد، لازم است به تناسب رشته کارشناسی، دروسی به عنوان دروس جبرانی (کمبود) با نظر دانشکده در نیمسال اول تحصیلی گذرانده شود. این دروس، معادل ۶ واحد از دروس رشته مهندسی شهرسازی در مقطع کارشناسی است که بر اساس رشته کارشناسی دانشجو، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین و در سال اول ورود به دوره ارائه می‌شوند.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

امکانات مورد نیاز برای رشته تجهیزات کامپیوتری متصل به اینترنت با قابلیت پردازش داده‌های جغرافیایی GIS و قابلیت انجام عملیات تحلیل آماری فضایی و ارائه بصری نتایج آن می‌باشد.

۵) زمینه‌های شغلی حال و آینده

زمینه‌های اشتغال دانش آموختگان رشته برنامه ریزی شهری هم در بخش دولتی، عمومی و بخش خصوصی وجود دارد. دانش آموختگان این رشته در سطوح مختلف شهرداری‌های کشور، شوراهای اسلامی شهرهای کشور، وزارت راه، مسکن و شهرسازی و سازمانهای زیر نظر آن، و سازمانها و نهادهای مرتبط نظیر وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاریها)، بنیاد مسکن و مانند آن مشغول به کار هستند. با توجه به این که سهم بزرگی از تهیه طرح‌های شهری بر عهده بخش خصوصی است، دانش آموختگان این رشته در بخش خصوصی نیز مشغول به فعالیت هستند. با توجه به کمبود نیروی کارآمد و متخصص در این بخش‌ها، دانش آموختگان رشته قابلیت نقش آفرینی موثر در هدایت توسعه هدفمند شهرها و بهبود کیفیت زیست شهروندان و استفاده پایدار و کارای منابع شهرها ایفا خواهند نمود.

۵) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی

با توجه به قدمت شهرها در تمدن گذشته ایران، برنامه ریزی شهری به عنوان عرصه‌ای در جهت هدایت بهینه توسعه شهرها، بهبود شرایط زیست در شهرها، و استفاده کارآمد از منابع همواره نقشی مهم را ایفا کرده است. برنامه ریزی شهری هم به ابعاد علمی و فنی شهرها و هم به ابعاد اجتماعی و فرهنگی شهرها مرتبط بوده و در هم تنیده است. با توجه به این که پیش‌بینی می‌شود نسبت جمعیت شهری به کل جمعیت کشور رو به افزایش باشد، برنامه ریزی شهری می‌تواند نقش موثری در جهت دهی به وضعیت حال و آینده فرهنگی، اجتماعی کشور ایفا نماید.

فصل دوم

جدول عناوين و مشخصات دروس

جدول (۱)- عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی رشته برنامه‌ریزی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد						تعداد ساعت	پیش نیاز	هم نیاز
			عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری	عملی			
۱	تاریخ شهرسازی در جهان	۲	-	-	-	۲	-	۳۲	-	-	-
۲	شهرسازی معاصر ایران	۲	-	-	-	۲	-	۳۲	-	-	-
۳	مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری	۳	-	-	۱	۲	-	۳۲	۳۲	-	-
۴	سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS)	۳	-	-	۲	۱	-	۶۴	۱۶	-	-
۵	کاربرد آمار در شهرسازی	۲	-	-	-	۲	-	۳۲	-	-	-
۶	مدل‌های کمی در شهرسازی	۲	-	-	-	۲	-	۳۲	-	-	-
۷	مبانی اقتصاد شهری	۲	-	-	-	۲	-	۳۲	-	-	-
۸	مبانی جامعه‌شناسی شهری	۲	-	-	-	۲	-	۳۲	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

توضیح: دانشجویان فارغ‌التحصیل کارشناسی در رشته‌ی غیر از مهندسی شهرسازی لازم است ۶ واحد را به عنوان دروس کمبود که بر اساس رشته کارشناسی دانشجو، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می‌شود را در سال اول ورود به دوره اخذ نمایند.

جدول (۲)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی رشته برنامه‌ریزی شهری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد جلسات	تعداد ساعت		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		عملی	نظری		
۱	نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-	-
۲	روش‌های برنامه‌ریزی شهری	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-	-
۳	برنامه‌ریزی کاربری زمین	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-	-
۴	کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی	۳	۱	۲	۳۲	۹۶	۱۶	-	-	-
۵	کارگاه طرح‌های توسعه شهری	۳	۱	۲	۳۲	۹۶	۱۶	-	-	-
۶	کارورزی در برنامه‌ریزی شهری (آموزش محور)	۲	-	۲	-	۱۲۸	-	-	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۳)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری رشته برنامه‌ریزی شهری

ردیف	عنوان درس	تفصیل و محتوای درس	تعداد واحد به تکیک نوع	تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	تعداد ساعت*		هم نیاز	پیش‌نیاز	تعداد ساعت
						ساعه‌های پرورشی	ساعه‌های تحقیقی			
۱	حمل و نقل و کاربری زمین	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۴
۲	سیر اندیشه های شهرسازی	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	✓	-	-	-	۵
۳	برنامه‌ریزی مسکن	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۶
۴	سمینار مسائل شهرسازی	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۷
۵	سمینار شهر اسلامی	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۸
۶	توسعه در ایران معاصر	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۹
۷	ارزیابی اثرات توسعه	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۱۰
۸	آینده‌پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۱۱
۹	بهسازی و نوسازی شهری	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۱۲
۱۰	برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای	تحلیل و بررسی اینکه آیا مکانی از این دستورالعمل را می‌توان در این منطقه ایجاد کرد یا خیر.	-	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	✓	-	-	-	۱۳

برنامه‌ریزی شهری / ۱۴

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد تکیک نوع	تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	تعداد ساعت*	هم نیاز		پیش‌نیاز	
							هزار	تیز	هزار	تیز
۱۱	برنامه‌ریزی مناطق کلانشهری	۲	۲	۱۶	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه است.	۳۲	✓	-	-	-
۱۲	سیستم اطلاعات مکانی پیشرفته	۳	۱	۳۲	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	۳۲	✓	-	۲	-
۱۳	فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیریت شهری	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۱۴	حقوق و قوانین شهری	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۱۵	تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۱۶	برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی	۲	۱	۱۶		۳۲	✓	-	۱	-
۱۷	ارزیابی توان اکولوژیک	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۱۸	اقتصاد سیاسی فضا	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۱۹	فضا و جامعه‌شناسی زندگی روزمره	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۲۰	تاب آوری شهری	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-
۲۱	روش‌شناسی پژوهش	۲	۲	۱۶		۳۲	✓	-	-	-

برنامه‌ریزی شهری / ۱۵

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد تکمیل نظری	تعداد تکمیل عملی	تعداد جلسات	تعداد واحد به تفکیک نوع	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			تعداد ساعت*		پیش‌نیاز	هم‌نیاز
							آمایش/مأموریت مرتبط با موسسه است.	آمایش/مأموریت مرتبط با موسسه نیست.	تعداد ساعت*	تکمیل عملی	تکمیل نظری		
۲۲	کارگاه شهرسازی پیشرفته	۴	۱	۳	۳۲	-	✓		۳۲	۰	۳۲	-	-
۲۳	حکمرانی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه	۳	۳	-	۳۲	-	✓		۳۲	۰	۳۲	-	-
۲۴	مدل‌های تحلیل آماری	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-
۲۵	نوآوری شهری و شهر هوشمند	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-
۲۶	تحلیل سیاست شهری	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-
۲۷	مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری شهری	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-
۲۸	تحلیل داده‌های شهری	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-
۲۹	تحقیق‌پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-
۳۰	اقتصاد شهری و مدیریت مالی	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	۹۶	۱۶
۳۱	بوم‌شناسی شهری	۲	۲	-	۱۶	-	✓		۱۶	۰	۱۶	-	-

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

دروس تخصصی الزامی

نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Planning Theories	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری □ عملی	□ پایه ■ تخصصی الزامی □ تخصصی اختیاری	- -
□ نظری-عملی	□ رساله / پایان‌نامه	۲ واحد نظری
		۲۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای برنامه‌ریزی شهری
- تبیین و تحلیل نظریه‌های برنامه‌ریزی شهری از منظر محتوایی و رویه‌ای

ب) اهداف ویژه:

- تبیین دوگانگی در شهرسازی: رویه و محتوا
- آشنایی با پارادایم شهرسازی و چالش‌های نظریه برنامه‌ریزی شهری
- تبیین نقش شهرساز در هر یک از نظریه‌ها در حل مسائل شهری
- آشنایی با حداقل دو طرح توسعه شهری در ایران که نظریه‌ها در آن‌ها استفاده شده باشد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تفاوت خردگرایی علمی و ابزاری و خردگرایی محتوایی
۲. ضرورت برنامه‌ریزی: بازار آزاد در مقابل مداخله دولت
۳. استدلال تکثرگرایی و استدلال چپگرایی در شهرسازی
۴. نظریه جامعه فعال، هدایت جامعه گرایانه، یادگیری اجتماعی
۵. نظریه گام به گام، هنجاری، عملکردی، تکنوکراتیک، تخصیص منابع
۶. نظریه وکالتی
۷. پدیدارشناسی
۸. نظریه انتقادی
۹. نظریه ارتباطی
۱۰. نظریه اجماع‌سازی
۱۱. نوشهرگرایی
۱۲. نظریه شهر عدالت محور
۱۳. روایت‌نگاری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به بکارگیری نظریه‌ها در تهیه طرح‌های توسعه شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیمسال	۶۰ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Brooks, M. (2019). *Planning theory for practitioners*. Routledge.
- Fainstein, S. S., & DeFilippis, J. (Eds.). (2015). *Readings in planning theory*. John Wiley & Sons.
- Faludi, A. (2013). *A reader in planning theory* (Vol. 5). Elsevier.
- Friedmann, J. (2011). *Insurgencies: Essays in planning theory*. Routledge.
- Paris, C. (Ed.). (2013). *Critical readings in planning theory: urban and regional planning series*. Elsevier.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایسنايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

روش‌های برنامه‌ریزی شهری		عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:	نوع درس و واحد	Urban Planning Methods
دروس پیش‌نیاز:	نظری ☒ پایه ☐	-
دروس هم‌نیاز:	عملی ☐ تخصصی‌الزامی ☒	-
تعداد واحد:	نظری-عملی ☐ تخصصی‌اختیاری ☐	۲ واحد نظری
تعداد ساعت:	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی با برنامه‌ریزی شهری، فرآیند برنامه‌ریزی شهری و روش‌های برنامه‌ریزی شهری

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با روش‌های تحلیل و پیش‌بینی ساختارهای فضائی شهری

- آشنایی با روش‌های تلفیق مطالعات شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- روش‌های تحلیل و پیش‌بینی فعالیت‌های اقتصادی شامل ترکیب / سهم، اقتصاد پایه، داده / ستانده، ضرایب بس‌شمار و اشتغال و...
- روش‌های تلفیق ساختار فضایی شهرها شامل مسکن، مرکز خرید، تفریح و فراغت
- روش‌های ارزیابی شامل جزئی، جامع، چندمعیاری، سلسه‌مراتبی، شبکه‌ای و...
- روش‌های تلفیق

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارت مربوط به ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیمسال

۷۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

۱. چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Ayeni, B. (2017). *Concepts and techniques in urban analysis*. Routledge.

Bracken, I. (2014). *Urban planning methods: Research and policy analysis*. Routledge.

Fischer, F., & Miller, G. J. (Eds.). (2017). *Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods*. Routledge.

Isard, W., Azis, I. J., Drennan, M. P., Miller, R. E., Saltzman, S., & Thorbecke, E. (2017). *Methods of interregional and regional analysis*. Taylor & Francis.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

برنامه‌ریزی کاربری زمین		عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:	نوع درس و واحد	Land Use Planning
دروس پیش‌نیاز:	نظری ☒ پایه ☐	-
دروس هم‌نیاز:	عملی ☐ تخصصی الزامی ☒	-
تعداد واحد:	نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☐	۲ واحد نظری
تعداد ساعت:	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی با نظریه‌ها و تجربه‌های جهان و ایران در برنامه‌ریزی کاربری زمین
- آشنایی با نحوه تحلیل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، کالبدی، زیست محیطی و مدیریتی کاربری زمین

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با سرانه‌ها و شاخص‌های کاربری زمین
- آشنایی با قوانین و مقررات در کاربری زمین
- آشنایی با مفهوم کاربری زمین در طرح‌های توسعه‌ی شهری
- آشنایی با مفهوم تراکم
- شناخت رابطه‌ی کاربری زمین و حمل و نقل

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مسائل و اهداف کاربری زمین
- ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی کاربری زمین
- نظریه‌ها و اصول برنامه‌ریزی کاربری زمین
- سرانه‌ها و شاخص‌ها در کاربری زمین
- حمل و نقل و کاربری زمین
- جمعیت شناسی و کاربری زمین
- فرم شهری، تراکم و کاربری زمین
- ارزیابی کاربری زمین
- قوانین و مقررات در کاربری زمین

توضیح: برخی از مباحث، نیاز به بیش از یک جلسه هفتگی دارند.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متن و تجارب مربوط به برنامه‌ریزی کاربری شهری
- تهیه یک پروژه تحقیقاتی در یکی از موضوعات کاربری زمین

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال و پروژه تحقیقاتی	۴۰ درصد
آزمون پایان نیمسال	۶۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Metternicht, G. (2018). *Land Use and Spatial Planning: Enabling Sustainable Management of Land Resources*, Springer, Sydney.

Stevens, N J., Salmon, P. M., Walker, G. H., Stanton, N. A. (2018) *Human Factors in Land Use Planning and Urban Design: Methods, Practical Guidance, and Applications*, CRC Press, Taylor & Francis Group, Boca Raton, London and New York.

Etingoff, K (Ed.) (2017) *Urban Land Use: Community-Based Planning*, Apple Academic Press Inc., Taylor & Francis Group, Canada and USA.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایسنايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Strategic Planning Studio	عنوان درس به انگلیسی:
نظری □ □ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
عملی □ ■ تخصصی الزمای	-	دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی ■ □ تخصصی اختیاری	۳	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه □	۸۰	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

هدف اصلی این کارگاه، بکارگیری دانش نظری در تهیه یک طرح راهبردی شهری برای یک شهر کوچک است.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با ماهیت برنامه‌ریزی راهبردی؛
- تهیه طرح راهبردی شهری؛

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مرور چارچوب و مفاهیم طرح‌های راهبردی؛
- انتخاب گروه‌های کار و شهرهای مورد مطالعه؛
- تعیین اهداف و بخش‌های عمده مطالعاتی مورد نظر؛
- انجام مطالعات اولیه موردنیاز برای دستیابی به اهداف مطالعه؛
- تحلیل یکپارچه وضع موجود در قالب امکانات و محدودیت‌ها یا نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید؛
- مراجعة به شهر مورد نظر و زمینه‌سازی برای برگزاری جلسات نظرخواهی با بهره‌وران؛
- تدوین چشم‌انداز اولیه؛
- تعامل و مشارکت بهره‌وران در مورد چشم‌انداز و تدقیق آن؛
- ارائه راهبردها و برنامه‌های عمل؛
- تعامل و مشارکت بهره‌وران برای نهایی کردن راهبردها و برنامه‌های عمل؛
- تهیه گزارش نهایی؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر مسائل شهری در کشور است. همچنین ترجیح بر ارتباط نزدیک با دستگاه‌های اجرایی برای شناخت هر چه بهتر دانشجو از فرآیندهای جاری برنامه‌ریزی شهری در کشور می‌باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۹۰ درصد
تحویل نهایی	۱۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- کارگاه مجهز به میز، صندلی مناسب و رایانه
- ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

در این درس از آموخته‌های دروس ارائه شده یا در حال ارائه استفاده می‌شود. بنا به ضرورت در بخش نظری با توجه به موضوع کارگاه، برخی منابع شامل گزارش طرح‌ها از طریق استاد کارگاه ارائه خواهد شد.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

متجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبیان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی:

برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

عنوان درس به فارسی:		کارگاه طرح‌های توسعه شهری
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Development Plans Studio	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	-	☐ نظری ☒ پایه
دروس هم‌نیاز:	-	☐ عملی ☒ تخصصی الزامی
تعداد واحد:	۳	☒ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری
تعداد ساعت:	۸۰	☐ رساله / پایان‌نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

هدف اصلی این کارگاه که در تکمیل و ادامه کارگاه برنامه‌ریزی راهبردی خواهد بود، بکارگیری دانش نظری و جنبه‌های عملی و توانایی‌های حرفه‌ای دانشجویان در درک علمی و تحلیل مسائل طرح‌های توسعه شهری و ارائه راه حل‌های مناسب است.

(ب) اهداف ویژه:

- ارزیابی طرح‌های توسعه شهری موجود؛
- تهیه طرح‌های توسعه شهری بر اساس نتایج ارزیابی و نظریه‌ها و رویکردهای جدید؛

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مرحله یکم: مطالعات اولیه و ارزیابی طرح جامع یک شهر

۱: معرفی طرح جامع شهر منتخب

۲: بررسی مبانی نظری طرح‌های جامع شهری (سازگار با شهر منتخب)

۳: بررسی مبانی نظری طرح جامع شهر منتخب

۴: تدوین و ارائه چارچوب نظری و روش ارزیابی

۵: ارزیابی طرح جامع شهر منتخب و تحلیل تحقق پذیری آن (در قالب معیارهای حاصل از چارچوب نظری)

مرحله دوم: تهیه طرح ساختاری-راهبردی برای شهر منتخب

۱: تدوین مبانی نظری طرح‌های ساختاری-راهبردی (سازگار با شهر منتخب)

۲: تدوین چشم انداز، راهبردها و سیاست‌ها

۳: برنامه‌ریزی فضایی (تدوین برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی، کالبدی و مدیریتی برای شهر منتخب در راستای طرح)

۴: ارائه گزینه‌های طرح ساختاری-راهبردی شهر (۳ گزینه)

۵: ارزیابی گزینه‌ها بر اساس روش ارزیابی علمی و انتخاب گزینه نهایی

۶: ارائه طرح ساختاری-راهبردی پیشنهادی در مقیاس مناسب (نقشه‌های سازمان فضایی شهر، پهنی‌بندی کاربری زمین و تراکم‌ها، شبکه ارتباطی)

۷: ارائه فهرست و مشخصات کلی طرح‌های موضوعی و موضوعی

۸: ارائه برنامه عمل و اقدامات مورد نیاز در جهت تحقق اهداف طرح

۹: تهیه طرح تفصیلی برای یکی از طرح‌های موضوعی طرح پیشنهادی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر مسائل شهری در کشور است. همچنین ترجیح بر ارتباط نزدیک با دستگاه‌های اجرایی برای شناخت هر چه بهتر دانشجو از فرآیندهای جاری برنامه‌ریزی شهری در کشور می‌باشد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۹۰ درصد

۱۰ درصد

تحویل نهایی

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- کارگاه مجهز به میز، صندلی مناسب و رایانه

- ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

در این درس از آموخته‌های دروس ارائه شده یا در حال ارائه استفاده می‌شود. بنا به ضرورت در بخش نظری با توجه به موضوع کارگاه، برخی منابع شامل گزارش طرح‌ها از طریق استاد کارگاه ارائه خواهد شد.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایسنايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

کارورزی در برنامه‌ریزی شهری		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Planning Internship	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☐	☐ پایه	- دروس پیش‌نیاز:
عملی ☒	☒ تخصصی الزامی	- دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی ☐	☐ تخصصی اختیاری	۲ تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه		۱۲۸ تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: کارآموزی

الف) هدف کلی:

- کاربست دانش و مهارت‌های علمی آموخته شده در دوره کارشناسی ارشد در پروژه‌های عملی
- کسب دانش از سازو کارهای جاری شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری کشور
- درک بهتر از چگونگی شناخت، تعریف و تحلیل مسائل شهری کشور در قالب پروژه‌های شهری
- کسب تجربه، گسترش ارتباطات و آمادگی برای ورود به بازار کار مرتبط با رشته

ب) اهداف ویژه:

- درک چالش‌های موجود در پیشبرد پروژه‌های برنامه‌ریزی شهری با توجه به قوانین، ساختار نهادی و فرآیندهای اجرای برنامه‌ها و قوانین
- تقویت مهارت‌های ورود به حرفه همچون تعامل با مدیران، مردم و مسئولان و تبادل اطلاعات با ایشان
- تقویت مهارت‌های عملی نظری گزارش‌نویسی و ارائه یافته‌ها در فازهای مختلف اجرای پروژه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ارائه نامه تمایل به همکاری از طرف سازمان‌های دولتی یا شرکت‌های خصوصی در یک پروژه برنامه‌ریزی شهری به گروه آموزشی مربوطه
- تصویب موضوع و محل کارآموزی توسط گروه آموزشی
- گذراندن حداقل ۱۲۰ ساعت فعالیت در پروژه کارآموزی
- ارائه گزارش پیشرفت پروژه به شکل شفاهی (به صورت منظم طبق برنامه استاد راهنمای) و کتبی (پس از دو ماه از شروع همکاری)
- ارائه کتبی و شفاهی گزارش نهایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور، با تکیه بر کار میدانی و با تمرکز بر یکی از مسائل/پروژه‌های شهری در کشور است. دانشجو از طریق ارتباط و همکاری نزدیک با دستگاه‌های اجرایی، شناخت دقیق‌تری از فرآیندها و چالش‌های جاری شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری در کشور پیدا می‌کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۱۰۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۰ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:
منابع بر حسب موضوع انتخاب می‌شوند

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوايان، امكان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

دروس تخصصی اختیاری

عنوان درس به فارسی:		
عنوان درس به انگلیسی:		
نوع درس و واحد	Transportation and Landuse	
■ نظری ☐ پایه	ندارد	
□ عملی ☐ تخصصی الزامی	ندارد	
□ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	تعداد واحد:	
□ رساله / پایان نامه	تعداد ساعت:	
مرتبه با مأموریت/آمیش موسسه است ☒	آمیش/مأموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمیشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر.

(الف) هدف کلی:

- جامع نگری در حوزه برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری و توجه به تبعات
- در ک ارتباط دوسویه برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری و برنامه‌ریزی کاربری زمین

(ب) اهداف ویژه:

- شناخت عوامل کالبدی بر رفتار سفر شهر وندان
- فراگیری و تسلط بر مفهوم دسترسی‌پذیری در برنامه‌ریزی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- جایگاه برنامه‌ریزی حمل و نقل درونشهری در نظام برنامه‌ریزی شهری ایران
- سیر تاریخی تحقیقات مرتبط با اثرات متقابل کاربری زمین و حمل و نقل
- بررسی هزینه‌های داخلی و خارجی حمل و نقل
- عوامل موثر بر رفتار سفر و مدیریت تقاضای حمل و نقل
- اثر فرم شبکه خیابان‌های شهری بر رفتار سفر
- بررسی اثرات تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی و اخلاط کاربری‌ها بر رفتار سفر
- ضوابط پارکینگ و تقاضای حمل و نقل
- تحلیل دسترسی‌پذیری فرصت‌ها در شهر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل و نقل
- توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی در ایران و جهان

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چندرسانه‌ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	٦٠
آزمون پایان نیم سال	٤٠ درصد

(ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

آین نامه طراحی معابر شهری ایران (۱۳۹۹)، وزارت راه و شهرسازی، انتشارات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ایران.

Shoup, D. C. (2021). *The high cost of free parking*. Routledge.

Levine, J., Grengs, J., & Merlin, L. A. (2019). *From mobility to accessibility: Transforming urban transportation and land-use planning*. Cornell University Press.

Silva, C., Pinto, N., & Bertolini, L. (Eds.). (2019). *Designing accessibility instruments: lessons on their usability for integrated land use and transport planning practices*. Routledge.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	سیر اندیشه‌های شهرسازی	عنوان درس به انگلیسی:	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	-	Evolution of Urban Planning Thoughts	نظری ☒ پایه ☐
دروس هم‌نیاز:	-		عملی ☐ تخصصی ارزامی ☐
تعداد واحد:	۲		تخصصی اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲		نظری-عملی ☐ رساله / پایان‌نامه ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس			مرتبه با آمایش/مأموریت ☐ موسسه نیست ☒ موسسه است

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

هدف این درس پژوهش پرسشگری و توانایی دانشجو برای فهم و تحلیل رابطه‌ی میان نظریه و خاستگاه زمانی- مکانی آن است. در این کلاس، تاریخ اندیشه یا سیر اندیشه در شهرسازی، به مثابه پیوستاری انسانی، منسجم و تکاملی (سیر خطی زمان) دیده نمی‌شود، بلکه با تکیه بر مفاهیم گفتمان و پارادایم، به مثابه منظومه‌ای متکثر از اندیشه‌های مستقل دیده می‌شود که به فراخور زمان و مکان، امکان بروز و ظهور می‌یابند.

ب) اهداف ویژه:

- پژوهش پرسشگری و توانایی تحلیل انتقادی نظریه‌ها در نسبت با خاستگاه زمانی- مکانی
- فهم تعابیر مختلف و متکثر از تاریخ و سیر اندیشه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مرور مفاهیم گفتمان، پارادایم و گذار پارادایمی
- مرور مفاهیم تاریخ و تولید دانش
- بیان‌های نظریه‌ی اجتماعی شهر مدرن
- توصیف شهر؛ اصلاح اجتماعی و مطالعات شهری کلاسیک
- دیدگاه‌های آرمان شهر؛ از با غ شهر تا نوشهر گرایی
- مطالعات شهری پس از جنگ جهانی دوم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در گزینش و خوانش متن‌ها؛ هدایت بحث‌های جمعی در راستای درک جایگاه نظریه‌ها در شرایط امروز جهان و ایران

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۸۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۲۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

پارکر، سیمون. (۱۳۹۷)، نظریه‌ی شهری و تجربه‌ی شهری. ترجمه‌ی حمید رضا تلحابی و فخر مهرآین. تهران: انتشارات کتاب شار

Hall, P. (2014). *Cities of Tomorrow; An Intellectual History of Urban Planning and Design Since 1880*. Wiley-Blackwell.
Richard T. LeGates, Frederic Stout (2020), *The City Reader*, Seventh Edition, Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایب‌نایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد		Housing Planning	
■ نظری	□ پایه		ندارد
□ عملی	□ تخصصی ازامی		ندارد
□ نظری-عملی	■ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه	□	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با آماده‌بود/آماده موسسه است ☒	مرتبه با آماده‌بود/آماده موسسه نیست ☐	وضعیت آماده‌بود/آماده موسسه درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

آشنایی با نظریه‌ها و تجربیات جهان و ایران در برنامه ریزی مسکن و بررسی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی مسکن.

ب) اهداف ویژه:

شناخت اهداف کیفی و کمی برنامه‌های مسکن، تجزیه و تحلیل برنامه‌های مسکن در ایران، مدیریت مسکن، قوانین و مقررات مسکن، جایگاه مسکن در سیاستها، برنامه‌ها و طرحهای توسعه شهری، مسکن و محله، الگوهای مسکن، فرایند برنامه ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه: مسئله مسکن
- ابعاد اجتماعی، اقتصادی، و کالبدی مسکن
- نظریه‌های برنامه ریزی مسکن
- مسائل و جایگاه زمین در مسکن
- شاخص‌های مسکن در ایران و جهان
- سیر تحول برنامه ریزی مسکن در ایران
- تجارب جهانی در برنامه ریزی مسکن
- مسکن و توسعه شهری، محله و محیط مسکونی
- سکونتگاه‌های غیر رسمی
- مدیریت، قوانین و مقررات مسکن
- سیاستگذاری مسکن و فرایند برنامه ریزی مسکن در مقیاس ملی و محلی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متون و تجارب مربوط به مسکن شهری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

۵۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۵۰ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Fennell, L. A. and Keys, B. J. (2017). *Evidence and Innovation in Housing Law and Policy*, Cambridge University Press, UK.

- Nijskens, R., et al. (2019). *Hot Property: The Housing Market in Major Cities*, Springer, Switzerland.
- United Nations (2016). *Habitat III Policy Paper: 10 – Housing Policies*.
- United Nations (2017). *Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses: Revision 3*, Department of Economic and Social Affairs Statistics Division, New York.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	سمینار مسائل شهرسازی		
عنوان درس به انگلیسی:	Seminar on Urban Planning & Design Experiences		
دروس پیش‌نیاز:	-	-	-
دروس همنیاز:	-	-	-
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	مرتبه با آمایش/مأموریت آمایش موسسه نیست		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سeminar ■ کارگاه ■ موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با تجربه برنامه‌ریزی شهری به واسطه دعوت از میهمانان صاحب‌نظر و متخصص و ارائه سخنرانی با مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان و متعاقباً طرح سوال و مباحثه از سوی ایشان در طول دوره است.

ب) اهداف ویژه:

- تبیین و تحلیل مصادیق عینی و واقعی برنامه‌ریزی شهری در حوزه عمل

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تبیین ماهیت کلاس و تشریح فرآیند برگزاری آن
- تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات مهم و اولویت‌دار در تعامل با دانشجویان
- تعیین و معرفی میهمانان صاحب‌نظر و متخصص
- تخصیص موضوعات و میهمانان به دانشجویان جهت مشارکت مستقیم و فعال
- ارزیابی و نتیجه‌گیری از مباحث ارائه شده به تفکیک جلسات و همینطور در پایان دوره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

دعوت از میهمان، ارائه‌های کلاسی، تعامل و مباحثه، تحلیل نمونه‌ها و تجربه عینی (داخلی و خارجی)، تمرین و تکالیف هفتگی، بازدید و سفر علمی و ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

این درس در قالب سلسله سخنرانی‌ها از سوی صاحب‌نظران و متخصصان با تجربه در حوزه برنامه‌ریزی شهری با هدایت استاد درس و مشارکت مستقیم و فعال دانشجویان دنبال می‌شود که در عین حال، شامل معرفی و ارائه کتاب، مقاله، طرح‌های مطالعاتی و همینطور اسناد مرتبط به فراخور طرح موضوعات در طول دوره خواهد بود.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد		Seminar on Islamic City	
■ نظری	☒ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
□ عملی	☐ تخصصی الزامی	-	دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/اموریت موسسه نیست		وضعيت آمایشی/اموریتی درس	

اگر واحد عملی تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر ...

الف) هدف کلی:

اگر چه ابحث شهرسازی اسلامی به عنوان موضوعی بحث انگیز و به صورت منازعات لفظی میان صاحبان حرفه‌های مذکور وجود داشته است اما فرستادهای علمی اند کی برای طرح موضوع به گونه‌ای که زمینه نقد واقعی و شناخت واقع بینانه را فراهم کند، ایجاد شده است.

ب) اهداف ویژه:

- کند و کاوی در موضوع شهر اسلامی تا بر اساس آن مفهوم شهرسازی اسلامی و مبانی نظری آن را آنگونه که باید (و نه آنگونه که مستشرقین معرفی می کنند) مورد بحث قرار گیرد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- نسبت فرهنگ و هویت با شهر
  - لزوم پرداختن به شهر اسلامی
  - مفهوم شهر در اسلام و شهر اسلامی
  - ارکان و عوامل شکل دهنده شهر اسلامی
  - مبانی نظری شهرسازی اسلامی
  - تجلیات و عینیات
  - آرمانشهر اسلامی
  - الگوها و اولویت های برنامه ریزی شهری در شهر اسلامی
  - شهرسازی اسلامی در دوران مدرن
  - سیاست های تحقیق پذیری، جالش ها و موانع اجرایی

ت) اهی دھاء، تدریس و یادگیری، متناسب با محتوا و هدف:

^{۱۹} شنگش انتقادی به یافته‌های مستشیقی دیباش اسلام، دعوت از صاحب‌نظر ان مطالعات شه اسلام

ث) ذاهب دهاء، اذ شباب، (يشنحاد)،

فروع المكتبات، كلية التربية، جامعة طرابلس

آذ مون بایان نه سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز باشد، ادائه:

ج) فهرست منابع مشتمل است:

آنولد، توماس (۱۳۹۷)، *تاریخ گسترش اسلام*، ترجمه ابوالفضل عزی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران
بلخاری فهی، حسن (۱۴۰۰)، در باب زیبایی؛ زیبایی شناسی در حکمت اسلامی و فلسفه غربی، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران
سچانی، حسن (۱۴۰۱)، *اسلام و اقتصاد*، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ایران

- Falahat, S. (2022). *Cities and Metaphors: Beyond Imaginaries of Islamic Urban Space*. Routledge.
- Munt , H. (2020). *The Holy City of Medina: Sacred Space in Early Islamic Arabia*. Cambridge University Press.
- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبنايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

توسعه در ایران معاصر		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	عنوان درس به انگلیسی:	
■ نظری □ پایه		ندارد دروس پیش‌نیاز:
□ عملی □ تخصصی الزامی		ندارد دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی ■ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

فهم ایده توسعه در ایران معاصر مفهوم توسعه از طریق به کارگیری نظریات مختلف و خصوصاً نظریات در حوزه مطالعات اجتماعی و داشتن فهم و تحلیل مناسب از فرآیندها، سیاست‌ها و رویه‌های توسعه برای ارتقاء در ک دانشجویان از رشته بالحاظ زمینه‌مندی

ب) اهداف ویژه:

- فهم تاثیر و تاثر نظام برنامه‌ریزی شهری معاصر ایران از ایده توسعه در ایران معاصر
- تأمل در مفهوم و ایده توسعه در جراین رویه‌های مختلف حوزه برنامه‌ریزی فضایی در مقیاس‌های مختلف در ایران معاصر

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

مباحث و سرفصل‌های کلی:

- نظریه‌های توسعه و سرریز آن در رویه‌های برنامه‌ریزی
- مفاهیم کلیدی در توسعه

مباحث و سرفصل‌های فرعی

- شکل‌گیری ایده توسعه در ایران و شرایط و مبنای تحقق این ایده
- بازخوانی تاریخ توسعه در ایران معاصر و تلاش برای فهم انگاره‌های مرسوم با رویکرد انتقادی
- ایده توسعه در ایران در ارتباط با علم
- توسعه، رشد و پیشرفت: بازی زبانی
- ایده توسعه در ایران در ارتباط با ناسیونالیزم
- ایده توسعه در ایران در ارتباط با مقولات واردات و تولید: پیکانیزم
- نهادها و برنامه‌ها و رویه‌های توسعه در ایران معاصر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

درس به صورت مشارکتی و گفتگو محور ارائه خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ... ۵۰-۸۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۲۰-۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

غنى، نژاد، موسى (۱۳۹۸)؛ تجدید طلبی و توسعه در ایران معاصر، نشر مرکز، تهران

Boroujerdi, M., & Rahimkhani, K. (2018). *Postrevolutionary Iran: A political handbook* (First edition). Syracuse University Press.

Katouzian, H. (2020). Iran's Long History and Short-Term Society. *International Journal of New Political Economy*, 1(1), 23-34. doi: 10.29252/jep.1.1.23

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	ارزیابی اثرات توسعه	عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	Impact Assessment of the Development	
■ نظری ☒ پایه		- دروس پیش‌نیاز:
□ عملی ☐ تخصصی الزامی		- دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر: بازدید علمی

(الف) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی با حوزه‌ای میان رشته است که به ملاحظات محیط زیستی و ارزیابی اثرات توسعه به عنوان ضرورتی پیشگیرانه در مسیر پایداری و با هدف تصمیم‌گیری آگاهانه، می‌پردازد.

(ب) اهداف ویژه:

- شناسایی و تحلیل اثرات (مستقیم و غیر مستقیم) احتمالی مثبت و منفی یک فعالیت خاص بر روی محیط زیست و اجتماع

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. رویکردها و دیدگاه‌های مختلف نسبت به رشد و توسعه؛
۲. ارزیابی اثرات توسعه: مفاهیم، تعاریف و ضرورت‌ها؛
۳. پیشینه و سیر تحول ارزیابی اثرات توسعه در جهان و ایران؛
۴. اهداف و مقاصد ارزیابی اثرات توسعه؛
۵. اصول ارزیابی اثرات توسعه؛
۶. الزامات قانونی فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
۷. مراحل مربوط به فرآیند ارزیابی اثرات توسعه؛
۸. روش‌های عمدۀ ارزیابی اثرات توسعه؛
۹. طرح‌ها و پروژه‌های مشمول ارزیابی اثرات توسعه؛
۱۰. ارزیابی اثرات توسعه در نظام فنی و اجرایی کشور؛

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، شبیه‌سازی پروژه‌های واقعی، تمرین و تکالیف هفتگی، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و...

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۴۰ درصد

(ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکلستن، چارلز اج. ۱۳۹۷. ارزیابی اثرات محیط زیستی: راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی. ترجمه سعید کریمی. تهران: دانشگاه تهران.

Glasson, John, Riki Therivel. 2019. *Introduction to Environmental Impact Assessment*. Routledge.

Mareddy, Anji Reddy. 2017. *Environmental Impact Assessment: Theory and Practice*. Elsevier.

Therivel, Riki, and 2018. *Methods of Environmental and Social Impact Assessment*. Routledge.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

آنده پژوهی و برنامه‌ریزی راهبردی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Futures Studies and Strategic Planning	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒	پایه ☐	ندارد دروس پیش‌نیاز:
عملی ☐	تخصصی الزامی ☐	ندارد دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☒	۲ تعداد واحد:
	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲ تعداد ساعت:
مرتب با ☐ ماموریت/آمایش موسسه ☒ است	مرتب با ☐ آمایش/ماموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/ماموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

- آشنایی و درک آینده‌های متفاوت و مفاهیم آینده پژوهی
- تعریف و بکارگیری برنامه ریزی راهبردی نوین در شهرسازی

(ب) اهداف ویژه:

- آشنایی و درک مفاهیم سناریونویسی در شهرسازی
- روش‌های بکارگیری نظرات بهره‌وران (افراد و گروه‌های ذینفع و ذینفود)

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مروری بر طرح‌های جامع ستی و ایرادات وارد
۲. تاریخچه و ضرورت برنامه‌های راهبردی
۳. مروری بر مدل‌های قدمی تر برنامه ریزی راهبردی و چالش‌های آنها
۴. آینده پژوهی و ارتباط آن با برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای
۵. برنامه ریزی سناریویی (اصول، عناصر، گام‌ها)
۶. روش تهیه جدول PESTEL یا Scenario Wizard
۷. بکارگیری نرم افزار
۸. روش‌های بکارگیری نظرات بهره‌وران (افراد و گروه‌های ذینفع و ذینفود)
۹. بررسی نمونه‌هایی از برنامه ریزی سناریویی در جهان و ایران
۱۰. نظریه بازی و نحوه بکارگیری آن در برنامه ریزی راهبردی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه‌های داخلی و خارجی برای شناخت برنامه ریزی راهبردی نوین و روش‌های مختلف انجام آنها می‌باشد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

(ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Arushanyan, Y., Ekener, E., and A. Moberg. (2017). Sustainability assessment framework for scenarios. *Environmental Impact Assessment Review*. Vol. 63, 23-34.

Fischer, T. B. (2023). *Strategic Environmental Assessment in Transport and Land Use Planning*. Earthscan Publications. London.

Goodspeed, R. (2020). *Scenario Planning for Cities and Regions: Managing and Envisioning Uncertainties*. Lincoln Institute of Land Policy.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

پهسازی و نوسازی شهری		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Rehabilitation & Renewal	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری ☐ پایه		ندارد
□ عملی ☐ تخصصی ازامی		ندارد
□ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با ☐ مأموریت/آمایش موسسه ☒ است	آمایش/امموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/امموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

آنشنایی دانشجویان با مسائل بافت‌های شهری، رویکردهای مداخله در آنها، تجربه عملی ایران و جهان و همچنین ارزیابی و تحلیل رویکردها و اقدامات است.

ب) اهداف ویژه:

- نگاهی به مفاهیم و مبانی نظری مرمت شهری.
- شناخت رویکردهای جدید و آشنایی با تجربه مرمت شهری در جهان و ایران
- کسب مهارت و دانش لازم در زمینه مساله شناسی، نقد، تحلیل و ارائه پیشنهاد برای مداخله در بافت‌های شهری ایران

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مرور مفاهیم مرتبه با فرسودگی شهری، زمینه‌ها و عوامل موثر بر فرسودگی و زوال شهری در جهان
- مرور سیر تحول رویکردهای مداخله در بافت‌های شهری در جهان از بازسازی تا بازآفرینی (مطالعه رویاهی و محتوایی)
- مرور مشورها و آئین‌نامه‌های بین‌المللی
- روش‌ها و تجربه بازآفرینی شهری در جهان (بازآفرینی فرهنگ مبنا، بازآفرینی میراث محور، بازآفرینی اجتماع محور و...)
- گفتمان‌ها و گرایش‌های نوین در شهرسازی و بازتاب آنها در بازآفرینی شهری (شهر پایدار، شهر تاب آور، بوم‌شهر، شهر جهانی، برنده‌نگ شهری، شهرسازی تاکتیکی، شهرسازی مشارکتی، شهرسازی موقت، گردشگری شهری، سلامت شهری، هم آفرینی و...)
- گونه‌شناسی بافت‌های شهری در ایران (بافت فرسوده، بافت تاریخی، سکونتگاه غیررسمی، عرصه‌های ناکارآمد و...)
- رویکردها، سیاست‌ها و تجربه مداخله در بافت‌های شهری در ایران
- ارتباط بازآفرینی شهری با برنامه‌ریزی شهری و برنامه ریزی مسکن در ایران
- نقش آموزش، رسانه‌ها و تکنولوژی ارتباطی در آگاهی بخشی به جامعه و کنشگران بازآفرینی و مرمت شهری در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی؛ پژوهش در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب؛ بازدیدهای میدانی و سفر؛ دعوت از صاحبنظران و حرفمندان برای ارائه تجرب

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- پورتل. ل و شاو، ک. (۱۳۹۰). کدام نویزایی شهری. ترجمه: متوجه طبیعت. (۱۳۹۴). دانشگاه تهران.
- زاکاریا سن. ک. (۲۰۰۳). بازگشت به شهر: از فرایندهای «اعیان‌سازی» شهری تا سیاست‌های «باززنده‌سازی» مراکز. ترجمه: نعیمه رضانی (۱۳۹۸). دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

Graham, B., Ashworth, G., & Tunbridge, J. (2016). *A geography of heritage*. Routledge.
Roberts, P., Granger, R., & Sykes, H. (2016). *Urban regeneration*. SAGE.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

برنامه‌ریزی زیرساخت‌های شهری و منطقه‌ای		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Planning Urban & Regional Infrastructure	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری ☒ پایه ☐		ندارد دروس پیش‌نیاز:
□ عملی ☐ تخصصی الزامی ☐		ندارد دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمیش موسسه ☒ است	آمیش/مأموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

آشنایی با تجربیات جهان و ایران در برنامه ریزی و اجرای زیرساخت و ابعاد مختلف برنامه‌ریزی و اثرات اجرای آنها.

ب) اهداف ویژه:

- شناخت نظریه‌های مربوط به برنامه‌ریزی زیرساخت‌ها
- شناخت عوامل مهم در برنامه‌ریزی و اجرای زیرساخت‌ها
- آشنایی با انواع زیرساخت‌های زیربنایی و روینایی شهری و منطقه‌ای

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- عوامل موثر در ایجاد تاسیسات و تجهیزات شهری و منطقه‌ای
- ارزش‌ها، انتخاب‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
- تغییر نگاه به زیرساخت از نگاهی فنی به نگاهی انسانی
- زیرساخت و زندگی روزمره
- زیرساخت و مفهوم شهروندی، نابرابری‌های جنسیتی، طبقاتی و قومیتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعامل و مباحثه، تحلیل کتاب و مقاله، تحلیل نمونه‌ها و تجارب عینی (داخلی و خارجی)، ارائه‌های کلاسی، دعوت از میهمان، بازدید و سفر علمی، تحلیل فیلم و مستند و ...

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۴۰ درصد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Derrible, S. (2019). *Urban Engineering for Sustainability*. MIT Press.
- Karamouz, M. (2021). *Water Systems Analysis, Design, and Planning: Urban Infrastructure*. CRC Press.
- Lyu, K., Hu, M., Du, J., & Sugumaran, V. (Eds.). (2020). *AI-based services for smart cities and urban infrastructure*. IGI Global, Engineering Science Reference, (an imprint of IGI Global).
- Ramesh, G., Nagadevara, V. P., Naik, G., & Suraj, A. (2020). *Urban Infrastructure and Governance*. Taylor & Francis.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوايان، امكان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینايان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد		Planning Metropolitan Areas	
نظری	☒ پایه		- دروس پیش‌نیاز:
عملی	☐ تخصصی الزامی		- دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه	۲۲	تعداد ساعت:
مرتبه با	مرتبه با	وضعیت آمایشی/امموریتی درس	
امموریت/آمایش موسسه	آمایش/امموریت موسسه		
است ☒	نیست ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

هدف کلی این درس آشنایی و پیدا کردن تسلط بر ابعاد رویه ای و محتوایی حاکم بر کلانشهرها است. بدین منظور در این درس اهداف آموزشی زیر در قالب تمرکز بر شناخت عمومی ابعاد اثرگذار حاکم بر مناطق کلانشهری و تحلیل تأثیرات این ابعاد در برنامه ریزی کلانشهرها، پیگیری می‌شوند.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با سیر تحول، شکل‌گیری، توسعه و گسترش مناطق کلانشهری
- آشنایی با مفاهیم، تعاریف و نظریه‌های برنامه‌ریزی، مدیریت و حکمرانی مناطق کلانشهری
- تحلیل پیوند چالشهای رویه ای و محتوایی حاکم بر مناطق کلانشهری و ضرورت توجه برنامه ریزان شهری به آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مفهوم شناسی: کلانشهر، منطقه، شهر-منطقه، مناطق شهر-بنیاد و منطقه کلانشهری
- طرحی بر مباحث نظام سلسله مراتبی سکونتگاهها: موضوعات نخست شهری و رتبه اندازه
- تبیین ابعاد و فرایند شکل‌گیری، تکوین و دگرگونی مناطق کلانشهری در کشورهای در حال توسعه و کشورهای توسعه یافته
- فرصتها و چالشهای توسعه مناطق کلانشهری در جهان و ایران
- طرح ریزی و مدیریت مناطق کلانشهری در جهان و ایران
- ابعاد تمرکز زدایی و تراکم زدایی از مناطق کلانشهری: مفهوم شناسی و ابعاد
- مروری بر تجربه برنامه ریزی و مدیریت هاله رستایی- شهری و محدوده های پیراشهری در ایران و جهان
- الگوی توسعه سکونتگاهی و صفتی در قلمرو پیراشهری:
- حکومت و حکمرانی شهر-منطقه‌ها؛ ابعاد سیاسی، تامین مالی و خدمات رسانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده؛ روش‌های تعاملی؛ استفاده از روش‌های مستقیم؛ و استفاده از روش‌های مساله محور

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اسدی، ایرج و زبردست، اسفندیار. (۱۳۸۹). "گونه شناسی مناطق شهر-بنیاد در مطالعات شهری و منطقه‌ای"، فصلنامه علمی پژوهشی هنرهای زیبا- نشریه معماری و شهرسازی، شماره ۴۳

Zimmermann, K., Galland, D., & Harrison, J. (2020) *Metropolitan Regions, Planning and Governance*. Springer International Publishing.

Tacoli, C. (Ed.). (2018). *The Earthscan reader in rural-urban linkages*. Routledge

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است..

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد	Advanced GIS	-	دروس پیش‌نیاز:
نظری ☐ پایه		-	دروس هم‌نیاز:
عملی ☐ تخصصی‌الزامی		۳	تعداد واحد:
نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		۸۰	تعداد ساعت:
رساله / پایان‌نامه ☐			وضعیت آمایشی/امموریتی درس
مرتبه با آمایش/امموریت ☐ مرتبط با آمایش/امموریت	موسسه نیست ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

این درس با گذار از مفاهیم پایه‌ای و مبانی نظری سیستم‌های اطلاعات مکانی (GIS) به داشت دانشجویان در زمینه کاربردهای GIS در انجام تحلیل‌های پیشرفته محیطی در مطالعات و برنامه‌ریزی عمق می‌بخشد. در این درس دانشجویان ضمن آشنایی تحلیل مطلوبیت به عنوان بیان تصمیم‌سازی در نظام‌های مدیریت با کاربرد GIS در انجام مراحل تحلیل مطلوبیت بر اساس داده‌های مکانی آشنا می‌شوند.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با تحلیل مطلوبیت و کاربرد آن در نظام تصمیم‌سازی مبتنی بر داده‌های مکانی
- کسب مهارت در انجام تحلیل‌های فضایی و شبکه با استفاده از GIS
- آشنایی با WebGIS و زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در انجام تحلیل‌های پیشرفته در GIS

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- پیشینه و مبانی تحلیل مطلوبیت
- معرفی تحلیل نزدیکی و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی تحلیل دسترسی و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی روش استفاده از تحلیل‌های مکان‌آماری و کاربردهای آن
- معرفی انواع تحلیل‌های سطح و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی انواع تحلیل‌های تراکم و کاربرد آن در مطالعات شهری
- معرفی ابزارهای GIS برای انجام مرحله امتیازدهی در تحلیل مطلوبیت
- آشنایی با نرم‌افزار CityEngine و کاربرد آن در مطالعات شهری
- آشنایی با زبان برنامه‌نویسی Python و کاربرد آن در GIS
- آشنایی با WebGIS و ارایه نقشه‌ها و تحلیل‌های GIS در محیط آنلاین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان در قالب پروژه شخصی یک نمونه تحلیل مطلوبیت بر اساس معیارهای تعیین شده توسط خود آن‌ها در عمل با ابزارهای پیشرفته تحلیلی موجود در GIS همانند تحلیل‌های نزدیکی، دسترسی، تراکم، مکان‌آماری و سطح آشنا شده و در عمل از آن استفاده می‌کنند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۸۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۲۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Van Maarseveen, M., Martinez, J., & Flacke, J. (Eds.) (2019). *GIS in sustainable urban planning and management: a global perspective*. Taylor & Francis.

Law, M. and Collins, A., (2019). *Getting to Know ArcGIS Pro*. Esri press (to be provided via SJSU library)

O'Sullivan, D., and Unwin, D. (2014). *Geographic Information Analysis*. John Wiley & Sons.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد	IT and Urban Management	ندراد	دروس پیش‌نیاز:
■ نظری ☐ پایه		ندراد	دروس هم‌نیاز:
□ عملی ☐ تخصصی الزامی			
□ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با ☐ آماده‌سازی/آموزش موسسه ☒ است	مرتبه با ☐ آماده‌سازی/آموزش موسسه ☐ نیست	وضعیت آماده‌سازی/آموزشی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

در این درس تلاش می‌شود تا ابتدا ضمن آشنایی با سیر تحول فناوری اطلاعات و تأثیر آن در ابعاد فضایی - اجتماعی جوامع و شهرها، تحولات ضروری برای همگام‌سازی ابعاد مختلف مدیریت شهری با سیر پر شتاب عصر اطلاعات مورد بحث قرار گیرد.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با تحولات مفهوم فضا، اجتماع، شهر، فضای عمومی و خصوصی و حکمرانی در عصر اطلاعات
- آشنایی با ادبیات پیرامون شهر الکترونیک، حکمرانی الکترونیک و نمونه‌های داخلی و جهانی پیاده‌سازی آن
- آشنایی با چالش‌های پیش روی مدیریت شهری و پتانسیل‌های فناوری اطلاعات برای پاسخ به آن
- کسب توانایی به بررسی ادبیات و گفتمان پیرامون شهر الکترونیک از منظر انتقادی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه: معرفی سیر تحول فناوری اطلاعات و پارادایم‌های آن؛ چالش‌های مدیریت شهری و پتانسیل‌های فناوری اطلاعات
- بازتعریف مفهوم فضا در عصر اطلاعات: بازتعریف مفهوم فاصله و فضای دوگانه فضای عمومی و خصوصی؛ فضای مجازی و حقیقی؛ مدیریت شهر الکترونیک
- بازتعریف مفهوم اجتماع در عصر اطلاعات؛ اینترنت اشیا و مدیریت شهری
- بازتعریف مفهوم شهر در عصر اطلاعات: تغییر مفهوم زیرساخت، کاربری، زیست‌بوم و خدمات در شهر؛ بلاک‌چین و مدیریت شهری
- بازتعریف حکمرانی شهری در عصر اطلاعات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

دانشجویان با لنزهای مختلفی که در مقدمه کلاس در اختیارشان قرار داده شده به موضوع جلسه پرداخته و در هر جلسه حداقل دو لنز متفاوت به موضوع جلسه پرداخته و بحث گروهی جلسه را هدایت کنند. در طول برگزاری در ترم تحصیلی در قالب سه سمینار با موضوعات مشخص شده در بالا با دعوت از مهمانان از خارج دانشگاه به مباحث فنی تر فناوری اطلاعات و تأثیر آن بر مدیریت شهری پرداخته خواهد شد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۷۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۳۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

Chen, Y. C., & Ahn, M. J. (Eds.). (2017). *Routledge handbook on information technology in government*. Taylor & Francis.

Hawken, S., Han, H., & Pettit, C. (Eds.). (2020). *Open cities| open data: collaborative cities in the information Era*. Singapore: Palgrave Macmillan.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روشوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

حقوق و قوانین شهری		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Laws and Regulations	عنوان درس به انگلیسی:
نظری □ پایه		- دروس پیش‌نیاز:
عملی □ تخصصی الزامي		- دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی □ تخصصی اختیاری □ رساله / پایان‌نامه	■	۲ تعداد واحد: ۳۲ تعداد ساعت:
مرتبه با آمایش/آموزش موسسه نیست □ است	آمایش/آموزش موسسه	وضعیت آمایشی/آموزشی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....
 الف) هدف کلی:

تعیق دانشجویان در ارتباط با قوانین شهری و سیر تحول آن‌ها

ب) اهداف ویژه:

- معرفی فرآیندها و ساختار سازمانی تدوین، تصویب و اجرای قوانین شهری در ایران
- معرفی و بررسی قوانین، مواد و کمیسیون‌های اصلی شورای عالی معماری و شهرسازی و شهرداری
- توانمندسازی دانشجویان برای بررسی و تحلیل قوانین موجود و مقایسه و تطبیق آن‌ها با نمونه‌های خارجی
- توانمندسازی دانشجویان در تحلیل جامع و انتقادی اثرات ناشی از تصویب و اجرای قوانین شهری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- قانون شهرداری
- تقسیمات کشوری و وظایف استانداران و فرمانداران
- قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوبات آن شورا، کمیسیون ماده ۵
- قانون تاسیس وزارت آبادانی و مسکن - قانون تغییر نام به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن
- قانون زمین شهری
- پیوست طرح تفصیلی تهران
- مقررات مربوط به سیما و منظر شهری
- قانون نوسازی، بازآفرینی و عمران شهری
- قوانین شهری مربوط به سایر کشورها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس- استفاده از پژوهش‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد قوانین شهری موجود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال	۸۰ درصد
آزمون پایان نیمسال	۲۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- شفیعی پور، ص. (۴۰۰). (۱۴۰۱). قانون شهرداری ۱۴۰۱. مجتمع علمی فرهنگی مجد.
- دفتر مقررات ملی ساختمان. (۱۴۰۱). مقررات ملی ساختمان (جلد ۱ تا ۵). نشر توسعه ایران.
- عظیمی آقداش، م. (۱۴۰۱). کتاب مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران. نشر نوآور.
- بشیری، ع.، داودپور، ح. (۱۳۹۸). تملک املاک، اراضی، مستحداثات دولتی و شهرداری‌ها. انتشارات جنگل.

UN Habitat. (2020). *Rules of the Game*. United Nations Publications.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوايان، امكان روخوانی كتابها و مقاله‌ها برای نابيان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		تدوین طرح تحقیق و پایان نامه	
عنوان درس به انگلیسی:		Research Design & Thesis Writing	
■ نظری	□ پایه		-
□ عملی	□ تخصصی الزامی		-
□ نظری-عملی	■ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	□ رساله / پایان نامه	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/اموریت	موسسه نیست ☒	وضعیت آمایشی/اموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

آشنا ساختن دانشجویان دوره با مفاهیم، اصول و شرایط کلی و عمومی، و مقررات تهیه‌ی طرح تحقیق و پایان نامه (نظیر: تعریف و هدف تهیه پایان نامه، نحوه انتخاب موضوع، انتخاب استاد راهنما، تنظیم روش تحقیق و ...).

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با نگارش طرح‌های پیشنهادی پژوهشی به دستگاه‌های علمی و اجرایی
- نگارش پایان نامه و رساله

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و ویژگی‌های پایان نامه (دو ویژگی اصلی: مستندسازی و مستدل سازی)
- انتخاب موضوع تحقیق: نقش استاد راهنما و مشاور، عوامل مؤثر در انتخاب موضوع، ارتباط موضوع با رشته‌ی شهرسازی، تازگی و عدم تکرار، مشخص بودن عنوان (زمانی، مکانی و موضوعات یا مجهولات مورد نظر) و هدف و تا حدودی روش، ضرورت نوشتن عنوان به زبان انگلیسی، مطالعه‌ی سابقه‌ی موضوع
- تهیه‌ی سوالات/فرضیه‌ها
- تهیه‌ی طرح تحقیق
- تهیه و تنظیم چارچوب نظری
- روش تحقیق (مستدل سازی): از نظر نحوه استدلال: قیاسی - استنتاجی / استقرایی و از نظر ماهیت: کمی / کیفی
- روش‌های توصیفی، تحلیلی، اکتشافی، مقایسه‌ای، آماری، تجربی، ارزیابی
- اجزاء پایان نامه: چکیده، فهرست مطالب، تصاویر، نقشه‌ها و ..., مقدمه، فصول (شامل: سابقه‌ی موضوع، چارچوب نظری، ...، اصل مطالعه)، نتیجه‌گیری و پیشنهاد، ضمایم، فهرست منابع، فرمت و شکل پایان نامه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تل菲ق مباحث نظری و عملی پژوهش از طریق همفکری درروش حل مسئله در اجرای تمرین‌های کلاسی و پژوهش میدانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۷۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ابزار نمایش فیلم و پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Hammond, M. (2022). *Writing a Postgraduate Thesis or dissertation. Tool for Success*. Routledge
Mweene, O (2019). *Researach Proposal and dissertation Writing*. Scholar press.

Naom, S G. (2019). *Dissertation Research and Writing For Built Environment Student*. Routledge

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی		عنوان درس به فارسی:	
عنوان درس به انگلیسی:		عنوان درس به انجمنی:	
نوع درس و واحد	Public Transit Planning	-	دروس پیش‌نیاز:
نظری ☐	پایه ☐	-	دروس هم‌نیاز:
عملی ☐	تخصصی افزایی ☐	-	تعداد واحد:
نظری-عملی ☒	تخصصی اختیاری ☒	۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی	۲
رساله / پایان‌نامه ☐	مرتبه با آمایش/اموریت ☐	۴۸	تعداد ساعت:
موسسه نیست ☒	وضعیت آمایشی/اموریتی درس		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: ...

(الف) هدف کلی:

- آشنایی با فناوری‌های حمل و نقل همگانی
- آشنایی با چالش‌های برنامه‌ریزی حمل و نقل همگانی

(ب) اهداف ویژه:

- توانایی تحلیل خطوط حمل و نقل همگانی
- بررسی روند تغیرات در سیستم‌های حمل و نقل همگانی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تاریخچه فناوری‌های حمل و نقل همگانی
- شاخص‌های خطوط حمل و نقل همگانی
- یکپارچگی در شبکه حمل و نقل همگانی و شاخص‌های آن
- خصوصی سازی در حمل و نقل همگانی
- قیمت گذاری در حمل و نقل همگانی
- روش‌های تأمین مالی در حمل و نقل همگانی
- آسیب‌های ارزیابی کلان پروژه‌های حمل و نقل همگانی
- نوآوری در خدمات حمل و نقل همگانی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

بحث‌های گروهی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ تکالیف درسی کوتاه مدت؛ استفاده از ابزار مناسب چند رسانه‌ای؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۶۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

دانشگاه تهران (۱۳۹۹). آینین‌نامه طراحی معاابر شهری. مرکز تحقیقات راه و شهرسازی.

Schiller, P. L., & Kenworthy, J. (2017). *An introduction to sustainable transportation: Policy, planning and implementation*. Routledge.

Vuchic, V. R. (2017). *Urban transit: operations, planning, and economics*. John Wiley & Sons.

- Ceder, A. (2016). *Public transit planning and operation: Modeling, practice and behavior*. CRC press.
- Shaheen, S., Cohen, A., & Zohdy, I. (2016). *Shared mobility: current practices and guiding principles* (No. FHWA-HOP-16-022). United States. Federal Highway Administration.
- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	عنوان درس به انگلیسی:	Ecological Bearing Capacity Assessment	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	-	-	■ نظری ☐ پایه
دروس هم‌نیاز:	-	-	□ عملی ☐ تخصصی الزامی
تعداد واحد:	۲		□ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری
تعداد ساعت:	۳۲		□ رساله / پایان‌نامه ☐
وضعیت آمایشی/اماموریتی درس		مرتبه با آمایش/اماموریت ☐ مرتبط با آمایش/اماموریت	موسسه نیست ☒

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

(الف) هدف کلی:

تمهید چارچوبی میان رشته ای از برنامه ریزی منطقه ای و محیط زیست در راستای شناسایی و آموزش روش های موثر در ارزیابی توان اکولوژیک محیط در مقیاس منطقه ای؛ که به عنوان پایه ای برای برنامه ریزی و سیاستگذاری منطقه ای مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

(ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات توان اکولوژیک و ظرفیهای محیط زیستی
- آشنایی با بسترها نظری مرتبط با ارزیابی توان اکولوژیک
- آشنایی با سیر تحولات روش های متداول برای ارزیابی های محیط زیستی و توان اکولوژیک

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مفهوم شناسی: محیط زیست، اکوسیستم های طبیعی، منابع طبیعی، اکولوژی، برنامه ریزی محیطی
- مفهوم شناسی: ظرفیت قابل تحمل، ظرفیت برد، ردپای اکولوژیکی، توسعه و ارزیابی
- تبعات توسعه بر اکوسیستم (تغییرات اقیمه، آلودگی ها، از بین رفتن تنوع زیستی، کاهش منابع تجدیدپذیر و...)
- رانه های طبیعی موثر بر تغییرات اکوسیستم (مخاطرات طبیعی: زلزله، سیل، و...)
- بسترها نظری و تحولات آن در رابطه با مفهوم ارزیابی توان اکولوژیک
- تبیین رابطه میان برنامه ریزی منطقه ای و ارزیابی توان اکولوژیک
- روش های نوین ارزیابی توان اکولوژیک
- تفسیر نتایج ارزیابی توان اکولوژیک و کاربری آن در برنامه ریزی منطقه ای
- مروری بر تجربیات جهانی و داخلی ارزیابی توان اکولوژیک
- تحلیل و نقد و بررسی اشکالات، محدودیتها و فرصت‌های ارزیابی توان اکولوژیک و تبیین افق های نوین در برنامه ریزی منطقه ای

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالعه فردی بر اساس متون معرفی شده؛ روش های تعاملی؛ استفاده از روشهای مستقیم؛ استفاده از روشهای مساله محور

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اردکانی، محمدرضا (۱۴۰۰)، اکولوژی، تهران: دانشگاه تهران.

اکلستون، چارلز (۱۳۹۸)، ارزیابی اثرات محیط‌زیستی؛ راهنمای اجرای بهترین روش‌های تخصصی ترجمه سعید کریمی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

کاپوستا، لارنس و لندیس، وین جی (۱۳۹۸)، ارزیابی ریسک محیط‌زیستی از دیدگاه سیمای سرزمین، ترجمه سعید کریمی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
OECD (2012), Greening development: enhancing capacity for environmental management and governance., OECD publication.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:			
عنوان درس به انگلیسی:			
نوع درس و واحد			
■ نظری	پایه ☐	-	دروس پیش‌نیاز:
□ عملی	تخصصی الزامی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی	تخصصی اختیاری ☒	۲	تعداد واحد:
	رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/امموریت	موسمه نیست ☐		وضعیت آمایشی/امموریتی درس
آمایش/امموریت	☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

تشکیل و هدایت فرم شهرها و مستر بودن ارزش‌های فرهنگی و مقاصد سیاسی و اقتصادی معین در محتوای فرم ساخته شده، صریح یا ضمنی، سوالات بسیاری را در خصوص نقش شهرسازی مطرح می‌کند: "قدرت سیاسی چگونه از طریق فضا ساخته می‌شود؟"، "معماران و شهرسازان در ایجاد قدرت و نظام اجتماعی چه نقشی دارند؟"، "چگونه فضای شهری بر عدالت تاثیر می‌گذارد؟" و "چه کسی از توسعه فضایی شهری متفع می‌شود؟" این سوالات از این جهت اهمیت دارد که سیاست‌های شهرسازی تاکنون از طریق سیاست حکومت با مسئله قدرت و توزیع منافع اقتصادی گروه‌های اجتماعی مشارکت داشته و آن‌ها را مکانی و محقق ساخته است.

ب) اهداف ویژه:

- تبیین ارتباط متقابل اقتصاد سیاسی و شهرسازی

پ) مباحثت یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف مفاهیم و سازه‌های نظری اقتصاد سیاسی، طبقات اجتماعی، قدرت سیاسی و شهرسازی
۲. معرفی مصادیق شهرسازی:
  - سیاست‌های شهرسازی از برلین تا پایتخت‌های جهان
  - سیاست‌های حومه نشینی و توسعه خانه سازی عمومی واعیان سازی
  - سیاست‌های نظم، امنیت شهری، تاب آوری شهری
۳. تبیین‌های نظری اقتصاد سیاسی و شهرسازی:
  - نظریه اقتصاد سیاسی مارکسیسم و آنتونیو گرامشی درباره اقتصاد سیاسی و مسئله قدرت
  - تبیین نومارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا
  - تبیین پست مارکسیستی اقتصاد سیاسی فضا و شهرسازی
  - طرح‌ها و پژوهه‌های بزرگ مقیاس شهری و هژمونی اقتصاد سیاسی نولیبرال
  - اقتصاد سیاسی و شهرسازی در ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- آمیختن مباحثت شهرسازی با حوزه‌های سیاست، اقتصاد، فرهنگ و مباحث حوزه علوم اجتماعی

- پیوند اقتصاد سیاسی ایران به ویژه در پنجاه سال گذشته با فرم کالبدی و منظر معماری و شهری خیابانی و سایر فضاهای عمومی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۸۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۵ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

سینجر، بل. (۱۳۵۸)، اقتصاد سیاسی شهرنشینی؛ مهدی کاظمی بیدهندی و فخر حسامیان، انتشارات ایران، تهران.

کاتبرت، الکساندر. (۱۳۹۵)، فرم شهرها، اقتصاد سیاسی و طراحی شهری؛ ترجمه حمید رضا پارسی، آرزو افلاطونی؛ انتشارات دانشگاه تهران ، تهران.

Stavrides, S. (2016), *Common Space: The City As Commons*, London, Zed Books.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینايان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:			
عنوان درس به انگلیسی:	Space & the Sociology of Everyday Life		
دروس پیش‌نیاز:	☒ نظری ☐ پایه		-
دروس هم‌نیاز:	☐ عملی ☒ تخصصی الزامی		-
تعداد واحد:	نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری ☐ رساله / پایان‌نامه	۲	۳۲
تعداد ساعت:			وضعیت آمایشی/اماموریتی درس
مرتبه با آمایش/اماموریت موسسه است ☒ نیست ☐			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

آشنایی با فعالیت و عرصه‌های عادی زندگی روزمره‌ی مردم ، تجربه‌ی زیسته و احساسات آن‌ها.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با نظریه‌ها و تبیین‌های جامعه‌شناسانه‌ی نیروها ، عوامل و پارامترهای مهم موقعیت‌های اجتماعی - فضایی زندگی روزمره در فضای خصوصی خانه‌ها ، و در محله‌ها ، خیابان‌ها و میدان‌ها ، پاسارهای ، مال‌ها و مراکز تجاری ، بازارهای ، مکان‌های کار ، نامکان‌ها ، هترتوپیاها ، و همچنین آشنایی با دینامیسم درونی آن‌ها در رابطه با شیوه‌های زندگی، اقتدار مردم ، رویدادها ، حوادث ، اشیاء و اعمال.
- کاربست تبیین‌های نظری جامعه شناختی زندگی روزمره در پژوهش‌های محیط شهری .

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعاریف مفاهیم اصلی : جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی شهری؛ فعالیت زندگی روزمره و تجربه‌ی زیسته؛ فضا و زندگی روزمره
- فرهنگ، شیوه و مناسبات تولیدی در محیط کار
- شرایط زندگی روزمره‌ی طبقات و اقسام اجتماعی
- تجربه در محیط کار
- فرهنگ و شیوه بازتولید زندگی روزمره: خانواده و بازتولید؛ مصرف و مصرف‌گرایی ، فضای مصرفی؛ بهداشت، پزشکی، افیون و بازتولید تن و روان؛ آموزش و بازتولید نیروی انسانی (مدیریت احساس و تفکر انسانی)
- محلات و بازتولید
- فضاهای زندگی روزمره در شهر، فیزیکی و روانی: بازار و الگوهای بازتولید (خرید در بازار ، فروشگاه‌ها و مجتمع‌های تجاری و ...)
- آشنایی زدایی در زندگی روزمره
- تحرک ذهنی و پرایک انسانی در زندگی روزمره برای حفظ و یا تغییر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از مصداق‌های ملموس که بیانگر رابطه‌ی محصولات و فرایندهای شهرسازی با حیات اجتماعی شهر، شامل نیروها، عوامل و مؤلفه‌های اجتماعی باشند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

اسکات، سوزی (۲۰۰۹). معنابخشی به زندگی روزمره. ترجمه فاطمه مکتوبیان و مریم مکتوبیان (۱۳۹۷). انتشارات جامعه‌شناسان.

اسمیت، جاناتان (۲۰۰۵). زیبایی‌شناسی زندگی روزمره. ترجمه شیما بحرینی (۱۳۹۹). تهران: نشر کرگدن.

باتلر، کریس (۲۰۱۲). هانری لوفور، سیاست فضایی، زندگی روزمره و حق به شهر. ترجمه نریمان جهانزاد (۱۳۹۹). تهران: نشر همشهری.

Highmore, B. (2002). *The Everyday Life Reader*. London and New York: Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

تاب آوری شهری		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Resilience	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری ☒ پایه		ندارد
□ عملی ☐ تخصصی ازامی ☒		ندارد
□ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با آماده/آماده موسسه ☒ است	آماده/آماده موسسه ☐ نیست	وضعیت آماده/آماده موسسه درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

- ایجاد درک بهتری از مفاهیم، نظریه‌ها و مدل‌های، آسیب‌پذیری، تاب آوری
- ایجاد درک بهتری از عوامل شکل‌دهنده آسیب‌پذیری و تاب آوری چند مقیاسی در بستر شهرهای ایران
- ایجاد درک بهتری از مفهوم سازگاری با تغییرات اقلیمی و راهکارهای برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

(ب) اهداف ویژه:

- شناخت نحوه به کارگیری ابزارهای تحلیل داده برای درک و ارزیابی آسیب‌پذیری در مناطق شهری
- شناخت ابزارهای برنامه‌ریزی و طراحی شهری جهت ارتقاء تاب آوری و نحوه به کارگیری آنها

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- آشنایی با مفاهیم پایه: خطر، آسیب‌پذیری، تاب آوری و سازگاری
- نظریه‌ها و مدل‌های آسیب‌پذیری و ارزیابی آسیب‌پذیری سکونتگاه‌ها
- تاب آوری شهری: مدل‌ها و نظریه‌ها
- چگونگی ادغام تاب آوری شهری در برنامه‌ریزی و طراحی
- سازگاری: نظریه‌ها
- چگونگی ادغام سازگاری و تاب آوری در مقیاس‌های مختلف برنامه‌ریزی
- نگاه انتقادی به ادبیات تاب آوری

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور و با توجه به نمونه‌های داخلی و خارجی برای شناخت راهکارهای برنامه‌ریزی، مدیریت و طراحی شهری برای ارتقاء تاب آوری است. همچنین انجام کار میدانی و بینا رشته‌ای (مدیریت، برنامه‌ریزی و طراحی شهری) به درک بهتر دانشجویان از پیچیدگی‌های ارتقاء تاب آوری شهری در عمل می‌انجامد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۱۰۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Burayidi, M. A., Allen, A., Twigg, J., & Wamsler, C. (Eds.). (2019). *The Routledge handbook of urban resilience*. Routledge.

- Svitková, K. (2021). *Resilience and Urban Governance: Securing Cities*. Routledge.
- Singh, B., & Parmar, M. (Eds.). (2022). *Resilience and Southern Urbanism: Towards a New Paradigm*. Taylor & Francis.
- نیومن، بیتلی و بویر (۱۳۹۸) شهرهای تاب آور پاسخی در برابر اوج نفت و تغییرات اقلیمی. مترجمان طبیعت و زارع نژاد. انتشارات دانشگاه تهران
- ح) **ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:** مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایسنايان.
- خ) **ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی:** برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

روش‌شناسی پژوهش		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Research Methodology	عنوان درس به انگلیسی:
نظری	پایه ☐	ندارد
عملی	تخصصی الزامی ☐	ندارد
نظری-عملی	تخصصی اختیاری ☐	۲
	رساله / پایان نامه ☐	۳۲
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

- آشناسازی دانشجویان با روش‌شناسی پژوهش
- ایجاد درک بهتر از نحوه انتخاب و کاربست روش‌های مختلف پژوهشی

ب) اهداف ویژه:

- درک بهتر چگونگی طراحی یک پژوهش
- آشناسازی دانشجویان با روش‌ها و تکنیک‌های رایج و تکنیک‌های جدید و نوآورانه در شهرسازی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- روش‌شناسی، روش و طراحی یک پژوهش
- طراحی پژوهش کیفی: نظریه زمینه‌ای؛ مردم‌شناسی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده کیفی؛ نحوه تحلیل داده‌ها و نحوه گزارش آن
- روش‌های نوآوانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش کمی
- تکنیک‌های جمع‌آوری داده کمی؛ نحوه تحلیل داده‌ها و نحوه گزارش آن
- روش‌های نوآوانه در پژوهش کیفی
- طراحی پژوهش ترکیبی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش بر مبنای واکاوی و واسازی نمونه‌های پژوهشی روز دنیا بر روی موضوعات و مسائل شهری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Baum, S. (Ed.). (2021). *Methods in Urban Analysis*. Springer. Chicago
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). *Advanced Quantitative Research Methods for Urban Planners*. Routledge
- Ewing, R., & Park, K. (Eds.). (2020). *Basic Quantitative Research Methods for Urban Planners*. Routledge.

- Gaber, J. (2020). *Qualitative analysis for planning & policy: Beyond the numbers*. Routledge.
- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	کارگاه شهرسازی پیشرفته	
عنوان درس به انگلیسی:	Advanced Planning and Design Studio	
نوع درس و واحد		
نظری	☐ پایه	ندارد
عملی	☐ تخصصی الزامی	ندارد
نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۴
رساله / پایان نامه	☐	۱۱۲
مرتبه با		
مأموریت/آمایش موسسه	☐ آمایش/مأموریت موسسه	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس
است	☒ نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر:

.....

الف) هدف کلی:

تفکیک گرایش‌ها و گروه‌های درسی در مقاطع کارشناسی ارشد و روال‌های موجود در رویه‌های جاری باعث شده تا دانشجویان چهار گرایش اصلی (مدیریت شهری، طراحی شهری، برنامه‌ریزی شهری و برنامه‌ریزی منطقه‌ای) در دوران تحصیل کمترین ارتباط با یکدیگر و کمترین فهم از دیدها و حوزه‌های دانش چهار گرایش مذکور داشته باشد. این شرایط منجر به تشدید رویه‌های مجزا در هر یک از این حوزه‌ها در آینده کاری و حرفه‌ای دانشجویان شده که عامل بخشی از نابسامانی‌ها و عدم توفیق‌های طرح‌ها و برنامه‌ها در سطوح مختلف می‌گردد. کارگاه مذکور در چنین وضعیتی با هدف کلی رفع این نقصان در عرصه آموزش دانشگاهی تعریف شده است.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی و فهم ارتباط و نحوه تاثیر چهار گرایش در عرصه نظر و عمل
- تأمل در فرصت‌های هم‌افزایی چهار گرایش در پروژه‌ها در سطوح مختلف

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- پرداختن به متن و حاشیه به موضوعاتی که به صورت محوری در همه گرایش‌ها و در طرح‌ها و پروژه‌های همه این گرایش‌ها مشترک می‌باشد (مواردی از قبیل «مسئله»، «شناخت» و....).
- تلاش برای پرداختن به موضوعاتی که می‌تواند به صورت واحد از هر چهار گرایش مورد توجه و بررسی قرار گرفته و در عین حال عدم اطلاع و توجه به نگاه گرایش دیگر به عدم توفیق منجر می‌شود

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تعریف پروژه جهت دریافت دانشجویان از تلاش برای فهم مشترک گرایش‌های مختلف درباره مفاهیم و تحولات مختلف
- تمرین برای بررسی پروژه‌هایی که عدم توجه به فضول مشترک و یا فعالیت فهم و عمل جمعی گرایش‌ها به ناکامی آنها منجر شده است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۱۰۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۰ درصد

ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- (ج) فهرست منابع پیشنهادی:
- بسهنه به موضوع کارگاه پیشنهاد می‌شود

- (ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبینایان.
- (خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام نیست.

حکمرانی، نظریه‌ها و سیاست‌های توسعه		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Governance, Development Theory & Policy	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری ☐ پایه ☒	-	دروس پیش‌نیاز:
□ عملی ☐ تخصصی الزامي ☒	-	دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☒	۳	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه ☐	۴۸	تعداد ساعت:
مرتبه با امتیش/اموریت موسسه ☐ است ☒	وضعیت آمایشی/اموریتی درس	
آمایش ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تكميلی نياز است؟: سفر علمي ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

تشریح و نقد مباحث نظری پایه در مورد حکمرانی شهری و رویکردهای توسعه در جهان و ایران

(ب) اهداف ویژه:

- معرفی مفهوم و رویکردهای حکمرانی شهری
- معرفی، نقد و بررسی سیاست‌های متناسب با رویکردهای مختلف توسعه
- توانمندسازی دانشجویان برای درک پیچیدگی اجرای مفهوم حکمرانی در بستر فرهنگی خاص هر جامعه
- آشنایی دانشجویان با بازیگران توسعه، جنبه‌های مختلف توسعه و نحوه تعامل و تقابل عناصر توسعه

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۱. تعاریف، ابعاد و عناصر حکمرانی شهری
۱۲. مفاهیم پایه در حکمرانی شهری (پایداری، تفویض اختیارات، عدالت، کارایی، شفافیت و پاسخگویی، مشارکت مدنی و شهروندی و امنیت)
۱۳. سازمان‌ها، نهادها و موسسات ذی‌نفع و ذی‌نفوذ در حکمرانی شهری
۱۴. راهبردها و خط مشی‌های حکمرانی شهری
۱۵. تعاریف و اهداف توسعه

- نظریات توسعه: مدل‌های اقتصادی (کینزی، نیو‌کلاسیک و ...)
- نظریات توسعه: مدل‌های کلان توسعه (مدرنیزاسیون، وابستگی، سیستم جهانی، جهانی شدن)
- نظریات توسعه: مدل‌های مبتنی بر حقوق بشر

۱۶. سیاست‌های توسعه

۱۷. مباحث انتقادی پیرامون حکمرانی شهری

۱۸. مباحث انتقادی پیرامون فرآیند توسعه

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس- استفاده از پژوهش‌های واقعی در تمرین‌های کلاسی برای تحلیل و نقد متون مربوط به توسعه

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال

آزمون پایان نیمسال

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

Chiappero-Martinetti, E., Osmani, S., & Qizilbash, M. (2020). *The Cambridge Handbook of the Capability Approach*. Cambridge University Press.

da Cruz, N. F., Rode, P., & McQuarrie, M. (2019). New urban governance: A review of current themes and future priorities. *Journal of Urban Affairs*, 41(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/07352166.2018.1499416>

Gatto, A. (2020). A pluralistic approach to economic and business sustainability: A critical meta-synthesis of foundations, metrics, and evidence of human and local development. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(4), 1525–1539.

Harvey, D. (2018). *The Limits to Capital*. Verso

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		مدل‌های تحلیل آماری	عنوان درس به انگلیسی:
نظری	☐ پایه	Basic Econometrics	- دروس پیش‌نیاز:
عملی	☐ تخصصی الزامی		- دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با اموریت/آمایش	☐ مرتبه با آمایش/اموریت ☒ موسسه نیست		وضعیت آمایشی/اموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

...

الف) هدف کلی:

اقتصاد‌سنجی هنر نفسیر داده به منظور آزمون نظریات و فرضیات آماری است. در این درس دانشجویان با اصول اولیه استدلال‌های آماری آشنا شده و با روش رگرسیون خطی و مدل‌های انتخاب گستره کار می‌کنند.

ب) اهداف ویژه:

- ایجاد یک پیش‌زمینه نظری قوی در اقتصادسنجی سطح مقدماتی، توانایی پیاده‌سازی تکنیک‌ها و نقد مطالعات تجربی
- یادگیری عملی کار با نرم افزار R

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر اقتصادسنجی و کاربرد آن
- مفاهیم اساسی احتمال: متغیرهای تصادفی، توزیع‌های گستره و توزیع‌های پیوسته
- مفاهیم اساسی آمار: نمونه‌گیری، آماره‌های توصیفی، تخمین، آزمون‌های فرضیه و نیکوبی برآنش
- اصول طراحی پرسشنامه و گردآوری داده
- آموزش مقدماتی نرم‌افزار R
- رگرسیون ساده خطی: تخمین و استنتاج آماری
- رگرسیون چندمتغیره خطی: تخمین و استنتاج آماری
- مباحث پیشرفته رگرسیون خطی: داده‌های کیفی، واریانس ناهمسانی و هم‌خطی متغیرها
- معرفی مدل‌های انتخاب و بررسی ویژگی آن‌ها
- مدل‌های لوگیت دوگانه: تخمین و استنتاج آماری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا، تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث، کار عملی با نرم‌افزار آماری R، معرفی منابع اطلاعات و تجربیات بین‌المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰	در صد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰	در صد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Ross, S. M. (2020). *Introduction to probability and statistics for engineers and scientists*. Academic Press.
Stock, J. H., & Watson, M. W. (2019). *Introduction to Econometrics*, Global Edition. Pearson Education.

Washington, S., Karlaftis, M.G., Mannering, F., & Anastasopoulos, P. (2020). *Statistical and Econometric Methods for Transportation Data Analysis* (3rd ed.). Chapman and Hall/CRC.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		نوآوری شهری و شهر هوشمند	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Innovation and the Smart City	
نظری	پایه ☐	دارد	دروس پیش‌نیاز:
عملی	تخصصی الزامی ☐	دارد	دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی	تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه	☐	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمایش موسسه است	مرتبه با آمایش/مأموریت موسسه ☒ نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

الف) هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم نوآوری در اولویت‌بندی اهداف در برنامه ریزی شهری، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، طراحی شهری، و مدیریت شهری
- آشنایی با مفاهیم نوآوری و کاربرد آن‌ها و روش‌های نوآورانه در ارائه خدمات شهری و منطقه‌ای
- آشنایی با به کارگیری ابزار فناوری در شهر هوشمند

ب) اهداف ویژه:

- به کارگیری روش‌های نوآورانه در شهرسازی با تأکید بر سیستم‌های شهرها، ساختمان‌های اینمنی شهرها، صرفه‌جویی انرژی، و پیش‌بینی بحران
- کسب مهارت‌های لازم در به کارگیری ابزار فناوری در شهر و منطقه‌ی هوشمند
- به کارگیری مفاهیم کنش ارتباطاتی، انسان-محور و بومی در نوآوری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- بررسی پیشینه و تعاریف مفاهیم نوآوری و شهر و منطقه‌ی هوشمند
- تشابهات و تفاوت‌های نظری در نوآوری و شهر و منطقه‌ی هوشمند با تأکید بر ارکان شهر هوشمند
- بررسی اثرات فعالیت‌های انسان بر نوآوری به عنوان منبع رشد اقتصادی و اجتماعی شهر و منطقه
- نوآوری و نقش حکمرانی شهری، سیاست‌گذاری محلی، و مشارکت
- نوآوری و برنامه‌ریزی شهری و طراحی شهری
- مقایسه‌ی گزینه‌های شهر هوشمند
- تجربیات جهانی و ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه‌ی درس به صورت نظری به همراه به کارگیری امکانات آزمایشگاه شهر هوشمند و ابزار فناوری؛ کسب مهارت‌های لازم را برای تحلیل وضع موجود شهر یا محله و ارائه‌ی طرح یا برنامه با رویکرد نوآوری و ابزار مربوط در ابعاد متنوع شهرهای هوشمند به صورت نظاممند در حرفه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
آزمایشگاه شهر هوشمند، آزمایشگاه GIS، ابزار تصویرسازی ۳بعدی

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

Simon, E.B. (2018). *Smart sustainable cities of the future*. Springer.

Van Winden, W. and Braun, E. (2018). *Urban Innovation System*. Routledge.
Bian, L. (Ed.). (2021). *Smart Spaces and Places*. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	تحلیل سیاست شهری
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Policy Analysis
نوع درس و واحد	
نظری	پایه ☐
عملی	تخصصی الزامی ☐
نظری-عملی	تخصصی اختیاری ☒
	رساله / پایان نامه ☐
مرتبه با مأموریت/آمایش ☒ موسسه است	مرتبه با آمایش/مأموریت ☐ موسسه نیست
	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با فرآیندهای تحلیل سیاست‌های شهری
- کسب مهارت‌های لازم در جهت بهبود و ارتقاء سیاست‌های موجود یا در دست تدوین

(ب) اهداف ویژه:

- فهم بهتر فرآیند شکل‌گیری سیاست شهری
- کاربست روش‌های تحلیل داده‌ها در تحلیل سیاست‌های شهری

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- سیاست عمومی و حکمرانی شهری
- سفر سیاست‌های شهری Urban Policy Mobility
- تحلیل زمینه‌مند سیاست‌های شهری با توجه به بسترها نهادی، قانونی و فراغانونی
- انواع تحلیل سیاست: هنجاری، تفسیری و تجربی
- تعریف مسئله یا دستور کار در تحلیل سیاست تجربی
- ایجاد و مقایسه آلترا ناتیوها در تحلیل سیاست تجربی
- نمونه‌های شاخص تحلیل سیاست شهری
- اسناد تحلیل سیاست و نحوه تهیه آن

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

راهبرد اصلی این درس آموزش دانشجو-محور با تمرکز بر یکی از سیاست‌های شهری جاری یا در دست تهیه در کشور است. در طول ترم و به منظور کسب مهارت‌های لازم، دانشجو با تمرکز بر یک سیاست شهری کلیه مراحل تحلیل سیاست را در کلاس پیش می‌برد. در این روند دانشجو به علاوه در ک بهتر از سیاست، مهارت‌های لازم شامل استفاده از روش تحلیل داده به صورت نظاممند و هدفمند و تدوین اسناد تحلیل سیاست به صورت حرفه‌ای را کسب می‌نماید.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۰۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۰ درصد

(ج) ملزمومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ندارد

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Colebatch, H. K. (Ed.). (2018). *Handbook on policy, process and governing*. Edward Elgar Publishing.
- Dunn, W. N. (2018). *Public Policy Analysis: An Integrative Approach* (6th edition). Routledge: New York
- de Oliveira, O. P. (Ed.). (2021). *Handbook of policy transfer, diffusion and circulation*. Edward Elgar Publishing.
- Shahab, S., Clinch, J. P., & O'Neill, E. (2019). Impact-based planning evaluation: Advancing normative criteria for policy analysis. *Environment and Planning B: Urban Analytics and City Science*, 46(3), 534-550.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایسنايان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

		عنوان درس به فارسی:
		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		Tourism Management & Planning
■ نظری	□ پایه	- دروس پیش‌نیاز:
□ عملی	□ تخصصی الزامی	- دروس همنیاز:
□ نظری-عملی	■ تخصصی اختیاری	۲ تعداد واحد:
	رساله / پایان‌نامه	۳۲ تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	مرتبه با آمایش/امموریت موسسه نیست ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: .....

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان مدیریت شهری با نظریات، رویکردها، چالش‌ها و پتانسیل‌های موجود در مدیریت گردشگری شهری در ایران

(ب) اهداف ویژه:

- شناخت منافع گروه‌ها و پیچیدگی روابط کنیشگران گردشگری اعم از ساکنین محلی، گردشگران، صاحبان صنایع، نهادها و محیط‌زیست
- شناخت مدل‌های پایه و روش‌های اصلی توسعه گردشگری شهری، روستایی و منطقه‌ای و ارزیابی انتقادی پژوهش‌های توسعه‌ی گردشگری
- توانایی در ارائه راهکارهای مدیریتی متناسب با نیازهای گروه‌های ذی نفع به‌ویژه ساکنین جامعه مقصد

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعاریف، آمار و انواع گردشگری
- اصطلاحات پایه در گردشگری: ظرفیت تحمل، چرخه زندگی مقصد باتلر، شاخص داکسی
- اثرات مثبت گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
- اثرات منفی گردشگری در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری انبوه
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری مسئولانه/پایدار، گردشگری اجتماع محور / مشارکتی
- نظریات توسعه گردشگری: گردشگری به عنوان عامل توانمندی
- روش‌های برنامه‌ریزی و مدیریت گردشگری
- ارزیابی ساختاری برنامه‌های توسعه گردشگری در ایران

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پس از ارائه مباحث هر جلسه توسط مدرس، یک یا دو دانشجو بر اساس مثال‌های واقعی سeminاری در ارتباط با مباحث هفته قبل ارائه می‌کنند. در این روش نحوه کاربست روش‌ها و تحلیل و نقد آن‌ها در دنیای واقعی توسط دانشجویان بررسی می‌گردد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال	۹۰ درصد
آزمون پایان نیمسال	۱۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لپ‌تاپ / کامپیوتر - ویدیو پروژکتور

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Inkson, C., & Minnaert, L. (2018). *Tourism Management: An Introduction*. SAGE.
- Jamal, T. (2019). *Justice and Ethics in Tourism*. Routledge.
- Sharpley, R. (2022). Tourism and Development Theory: Which Way Now? *Tourism Planning & Development*, 19(1), 1–12.
- Streimikiene, D., Svagzdiene, B., Jasinskas, E., & Simanavicius, A. (2021). Sustainable tourism development and competitiveness: The systematic literature review. *Sustainable Development*, 29(1), 259–271.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایسنايان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		تحلیل داده‌های شهری	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban Data Analysis	
■ نظری	☐ پایه		-
□ عملی	☐ تخصصی الزامی		-
□ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمایش موسسه است ☒	مرتبه با آمایش/مأموریت ☐ موسسه نیست		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه ■ سمینار کارگاه موارد دیگر.

(الف) هدف کلی:

با توجه به رشد روزافزون انواع داده‌های جمع‌آوری شده از سطح شهرها شامل داده‌های کاربری زمین، مصرف انواع انرژی، حجم تردد، سامانه‌های حمل و نقل همگانی، آلودگی صوتی و هوای تلفن همراه و مانند آن نیاز است تا دانشجویان با اصول اولیه تحلیل داده‌ها با کاربرد در شهر آشنا شوند.

(ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با روش‌های مصورسازی داده‌ها (Data Visualization)
- آشنایی با روش‌های داده‌کاوی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و لزوم تحلیل کلان داده‌ها در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای
- کاربردهای تحلیل داده‌های کلان در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای ایران
- مرور آمار توصیفی
- تکنیک‌های مصورسازی داده‌ها
- مثالهای کاربردی در نرم‌افزار R
- اندازه‌گیری مشابهت و تفاوت داده‌ها
- پاکسازی و خلاصه‌سازی داده‌ها و تشخیص داده‌های پرت
- تکنیک‌های تشخیص الگوها
- دسته‌بندی داده‌ها (Data Clustering) و خوشبندی داده‌ها (Data Classification)

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کار با داده‌های واقعی و به روز دنیا؛ تکالیف درسی کوتاه مدت و کار عملی در کلاس به منظور ایجاد انگیزه برای مشارکت در بحث؛ کار عملی با نرم‌افزار آماری R؛ معرفی منابع اطلاعات و تجربیات عملی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۶۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Rae, A., & Wong, C. (Eds.). (2021). *Applied Data Analysis for Urban Planning and Management*. Sage..

- Zaki, M. J., Meira Jr, W., & Meira, W. (2014). *Data mining and analysis: fundamental concepts and algorithms*. Cambridge University Press.
- Zhao, K., Tarkoma, S., Liu, S., & Vo, H. (2016, December). Urban human mobility data mining: An overview. In *2016 IEEE International Conference on Big Data (Big Data)* (pp. 1911-1920). IEEE.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روشوانی کتابها و مقاله‌ها برای نایبینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:		تحقیق پذیری برنامه‌های شهری و منطقه‌ای	
عنوان درس به انگلیسی:		Urban and Regional Plan Implementation	
نوع درس و واحد	نوع درس و واحد		
■ نظری	□ پایه	-	دروس پیش‌نیاز:
□ عملی	□ تخصصی الزامی	-	دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی	■ تخصصی اختیاری	۲ واحد نظری	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه		۳۲	تعداد ساعت:
موربط با آمایش/اموریت/آمایش موسسه نیست	موربط با آمایش/اموریت موسسه است		وضعیت آمایشی/اموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: ...

(الف) هدف کلی:

بدون انجام ارزیابی از تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها، نمی‌توان تصویر روشی از چالش‌ها، موانع و محدودیت‌های این برنامه‌ها و طرح‌ها را در مسیر تحقیق پذیری آنها، داشت تا بتوان با اجتناب از آن‌ها و تکیه بر نقاط مثبت و فرصت‌های موجود، مسیر برنامه‌ریزی را بهتر و سنجیده‌تر پیمود. هدف این درس آسیب‌شناسی، ارزیابی و تحلیل تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری و منطقه‌ای و عوامل موثر بر آن است.

(ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با تعاریف و اصطلاحات اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- آشنایی با نظریه‌های تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- آشنایی با روش‌ها و مدل‌ها و تجارب ارزیابی اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- پایش، اجرا و تحقیق پذیری؛ مقیاس و نوع برنامه‌ها و طرح‌ها (ملی، منطقه‌ای و محلی)
- عوامل تاثیرگذار بر اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- کیفیت برنامه‌ها و طرح‌ها (Plan quality)
- مکانیزم‌های اجرا و تحقیق پذیری در برنامه‌ها و طرح‌ها و شاخص‌های ارزیابی آنها
- ملاحظات اقتصادی در برنامه‌ها و طرح‌ها (Capital improvement programs- CIP)
- برنامه‌ریزی مالی در اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها (Fiscal planning, Taxing)
- ظرفیت، توانمندی و تهدید (Commitment) نهادهای مسئول اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- مشارکت مردم و نقش آن در اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- دیدگاه‌های نظری مفهوم اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها
- روش‌ها و مدل‌های اجرا و تحقیق پذیری برنامه‌ها و طرح‌ها

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ارائه تمرین‌های هفته‌ای؛ روش‌های تعاملی؛ استفاده از روش‌های مستقیم؛ استفاده از روش‌های مساله محور

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

زیردست، اسنادیارو همکاران(۱۳۹۸) برنامه آمایش استان تهران (فصل هشتم - نظام اجرایی و مدیریت)، گزارش طرح پژوهشی، سازمان برنامه و بودجه، گزارش منتشر نشده.

- Lyles, W., Berke, P., & Smith, G. (2016). Local plan implementation: Assessing conformance and influence of local plans in the United States. *Environment and Planning B: Planning and Design*, 43(2), 381-400.
- Smith, M. C. (2018). Revisiting implementation theory: An interdisciplinary comparison between urban planning and healthcare implementation research. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 36(5), 877-896.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.

خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

اقتصاد شهربازی و مدیریت مالی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Urban Economics and Financial Management	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری ☒ پایه		نادرد
□ عملی ☐ تخصصی ازامی		نادرد
□ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت:
مرتبه با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است	آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

(الف) هدف کلی:

این درس تلاش می‌نماید تا تسلط مقدماتی را به ابعاد مالی و اقتصادی مدیریت شهری فراهم آورد. بدین منظور پس از تبیین اهمیت مکان و فضا در تحلیلهای اقتصادی، اهمیت یکپارچه سازی سیاستها برای اقتصادی در سیاست توسعه شهری را مورد بررسی قرار می‌دهد و سپس، به مروری بر شناخت مسائل شهری، چالش‌های پیش روی دولت مرکزی و سیاست‌های مدیریت شهری به ویژه در حوزه اقتصاد محلی می‌پردازد.

(ب) اهداف ویژه:

- ایجاد زمینه شناخت نظام مالی و جایگاه شهرداری‌ها در توسعه اقتصادی
- آشنایی با ابعاد برنامه‌ریزی و بودجه ریزی عملیاتی در شهرداریها
- آشنایی با ابعاد تامین مالی و مالیه شهری پایدار مدیریت محلی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم اقتصاد شهری پایدار: از رشد اقتصاد شهرها تا رقابت پذیری شهری
۲. شناخت ابعاد بازار زمین، املاک و مستغلات شهری
۳. تبیین تاثیر سیاست‌های کنترل کاربری زمین، منطقه‌بندی، پروژه‌های بزرگ مقیاس و تاثیر آن بر اقتصاد شهری
۴. ابعاد فقر و نابرابری و جدایی گزینی در شهر
۵. ابعاد اقتصادی مهاجرت به شهرها
۶. مفهوم رقابت پذیری شهری و ابعاد آن
۷. معرفی مفاهیم نوظهور اقتصاد شهری: نوآوری شهری، اقتصاد دانش بنیان و کارآفرینی اجتماع محور
۸. روشها و مبانی بودجه ریزی در شهرداریها؛ از بودجه ریزی عملیاتی تا بودجه ریزی مشارکتی
۹. روش‌های تامین مالی و سرمایه‌گذاری در شهرداریها و درآمدهای پایدار در شهرداریها

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش مشارکتی تدریس در تحلیل و نقد متنون مربوط به اقتصاد شهری

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

آزمون پایان نیم سال

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

کبری، نعمت‌اله (۱۳۹۵). اقتصاد شهری، تهران: انتشارات سمت.

لورنتزن، آنه و دیگران (۱۴۰۲)، پویایی‌های فضایی در اقتصاد تجربه، ترجمه دکتر علی حسینی، دکتر مهسا فلاخ، انتشارات دانشگاه تهران.

- Brueckner, J. K. (2011). *Lectures on urban economics*. MIT Press Books.
- Colin Jones (2022), *Urban Economy: Real Estate Economics and Public Policy*, Routledge.
- O' Sullivan, A. (2011). *Urban Economics*. New York: McGraw-Hill.

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی تنها در شرایط استثنایی قابل انجام است.

عنوان درس به فارسی:	بوم‌شناسی شهری
عنوان درس به انگلیسی:	Urban Ecology
نوع درس و واحد	نظری ☒ پایه ☐
دروس پیش‌نیاز:	-
عملی ☐ تخصصی‌الزامی ☐	-
دروس هم‌نیاز:	-
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☒	۲
تعداد واحد:	-
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲
تعداد ساعت:	-
مرتبه با آمایش/اموریت ☐ مرتبط با آمایش/اموریت/آمایش ☒ موسسه است	وضعیت آمایشی/اموریتی درس

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ...

الف) هدف کلی:

مطالعه‌ی اکو سیستم‌هایی است که شامل انسان‌های ساکن در شهرها و مناظر شهری و در که چگونگی همزیستی فرآیندهای انسانی و زیست محیطی در سیستم‌های تحت سلطه‌ی انسان است و به جوامع کمک می‌کند تا با تلاش‌های خود برای پایدارتر شدن محیط‌های شهری اقدام کنند.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با مفاهیم کلیدی در ارتباط با اکولوژی شهری و ارتباط آن با مبانی طراحی، مدیریت و برنامه‌ریزی شهری
- آشنایی با چگونگی هدف‌گذاری برنامه‌ریزان، مدیران، و طراحان بر اساس عدالت محیط زیست، سلامت عمومی، و پیشرفت جوامع
- آشنایی با محیط زیست فیزیکی، زیستگاه‌های شهری، خدمات اکو سیستمی، متابولیسم شهری، و نحوه‌ی انجام فعالیت‌های ساخت، مرمت، و حفاظت

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر اکولوژی شهری و این که چگونه شهرها مانند یک اکو سیستم در نظر گرفته می‌شوند. بررسی تاریخچه ایده‌ی بوم-شهر در قرن اخیر
- الگوهای گسترش شهرها، عملکرد اکو سیستم‌های شهری و الگوهای طبیعی در شهرها
- گرایشات متفاوت در ارتباط بین طبیعت و شهر (اکولوژی شهری، بیاکولوژی شهری، اکولوژی در شهر)
- زیستگاه‌های شهری، متابولیسم شهری، و پاسخ ارگانیسم‌ها به زیستگاه‌های شهری
- ارتباط بین نظام‌های اجتماعی-اکولوژیک
- عملکرد اکو سیستم‌ها، خدمات اکو سیستمی و ارتباط آن با نیاز جوامع، مدیریت و برنامه‌ریزی شهری
- بررسی و تحلیل تجارت گذشته‌ی ایران و دیگر کشورهای جهان در زمینه‌ی ایجاد و توسعه‌ی بوم-شهرها
- چگونگی ترمیم محیط‌های شهری آسیب‌پذیر (نهرها، جنگل‌ها و کمندهای سیز شهری، سواحل)
- تغییرات اقلیمی، آینده‌ی شهرها و تاب‌آوری جوامع

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مشارکت فعال دانشجویان در بحث‌ها و پیشبرد کلاس به صورت تعاملی؛ پژوهش دانشجویان در مورد موضوعات انتخاب شده یا پیشنهادی و ارائه در کلاس به صورت شفاهی و گزارش مکتوب؛ انجام یک کارگروهی مبتنی بر تحلیل و ارزیابی تجارب پیشین

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

اکالاگان، جی آر (۱۳۹۲)، کاربری زمین اثر مقابل اقتصاد، اکولوژی و هیدرولوژی، ترجمه دکتر منوچهر طبیبان، انتشارات دانشگاه تهران.

Geneletti, D., Cortinovis, C., Zardo, L., & Adem Esmail, B. (2020). *Planning for Ecosystem Services in Cities*. Springer International Publishing.

Hall, M. H., & Balogh, S. B. (Eds.) (2019). *Understanding Urban Ecology*. Springer

Mell, Ian. (2016). *Global Green Infrastructure: Lessons for Successful Policy-Making, Investment and Management*. Routledge

- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: مترجم ناشنوایان، امکان روخوانی کتابها و مقاله‌ها برای نابینایان.
- خ) ملاحظات برای برگزاری الکترونیکی: برگزاری الکترونیکی قابل انجام است.

